

GLASILO OBČANOV

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE LITIJA

APRIL 1991, ŠT. 4

POŠTNINA PLAČANA NA POŠTI LITIJA

KISLO JABOLKO PRORAČUNA

Star slovenski pregovor pravi, da dvem stvarim ni mogoče uiti: smrti in davkom. Lahko pa navedemo še nekaj stoletij starejšo misel arabskega misleca Ibn Khalduna, ki ga v zadnjih letih zagovorniki moderne »ekonomije ponudbe« (pred časom še goreči verniki dogovorne ekonomije in samoupravljanja) tako radi citirajo: »Ko je cesarstvo sredi razcveta, so davki nizki, državne blagajne pa vedno polne; ko pa je cesarstvo v zatonu, so davki čedalje višji, državne blagajne pa čedalje bolj prazne.« Mar ni tako tudi v našem slovenskem gospodar-(cesar)-stvu? (Več o tem na 3. strani.)

Ob petdesetletnici ustanovitve OF

V začetku aprila je Predsedstvo Republike Slovenije imenovalo odbor, ki bo zaznamoval 50. obletnico fašističnega napada na Jugoslavijo, ustanovitve OF in začetka oboroženega odpora slovenskega naroda proti okupatorju. Vodi ga član Predsedstva RS Ciril Zlobec.

Odbor je na prvi seji sprejel program prireditev, ki bodo v glavnem potekale 27. aprila v Ljubljani. V drugi polovici maja pa bo v Ljubljani še znanstveni mednarodni simpozij na temo »OF pred pol stoletja – zgodovinski prostor in čas«, ki ga pripravljajo Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Inštitut za sodobno slovensko zgodovino, Slovenska izseljenska matica in Filozofska fakulteta. Pokroviteljstvo nad slovesnostmi ob 50-letnici ustanovitve OF je prevzelo Predsedstvo RS na pobudo Republiškega odbora ZZB NOV Slovenije z utemeljitvijo, da gre za zaznavanje pomembnega državotvornega dejanja slovenskega

naroda. K sodelovanju je odbor povabil vse stranke, zastopane v parlamentu. Nekatere so to odklonile, češ da ime in datum ustanovitve OF nista zgodovinsko določljiva, oziroma da je OF kasneje izgubila značaj demokratičnega, vsenarodnega osvobodilnega gibanja. Profesor Janko Pleterški je na seji odbora tudi dejal:

»Program OF je nastajal postopoma, nanj pa je imelo vpliv tudi mednarodno gibanje; poleg napada Nemčije na SZ je treba upoštevati še Atlantsko izjavo Velike Britanije in ZDA, ki sprejema in uveljavlja tudi pravico vseh narodov do samoodločbe. S tem je dobila mednarodno potrdilo izhodiščna programska točka slovenske osvobodilne bojne organizacije v vsem času njenega obstajanja. Do današnjega dne je od temeljnega izročila OF v našem življenju živa ravno misel o suverenosti slovenskega naroda in o njegovi pravici do samoodločbe.

*Vsem bralcem čestitamo ob 27. aprilu in 1. maju
in želimo prijetno praznovanje*

Uredniški odbor, Prelest Ljubljana

IZ DELA OBČINSKE SKUPŠČINE

SPREJET PRORAČUN OBČINE ZA LETO 1991

Delegati vseh treh zborov občinske skupščine so na zasedanju konec marca sprejeli proračun občine Litija za leto 1991. Vsi prihodki občinskega proračuna bodo v letošnjem letu znašali 144 milijonov din. Od tega zneska bo občina zbrala okrog 80 milijonov din, približno 60 milijonov din pa bo dobila s strani republike. V razpravi o odloku o proračunu je bilo največ pripomb iz vrst delegatov, zaposlenih v šolah, ki so predlagali drugačno notranjo razporeditev denarja v okviru proračuna in sicer več za šolstvo. Vendar pri svojih prizadevanjih niso dobili podpore ostalih delegatov, tako da je bil proračun sprejet v obliki in višini, ki jo je predlagal izvršni svet.

NOVE AGROMELIORACIJE

Na aprilskem zasedanju občinske skupščine so delegati sprejeli tri odloke o izvajanju agromelioracijskih del na območju občine. Gre za področja Konjšice, Kresniškega vrha in Dol. V primeru Konjšice in Dol gre za urejanje dosedanjih delno zaraščenih travnikov (odstranjevanje grmovja, skal in kamena izravnavna tal in gnojenje), na Kresniškem vrhu pa za krčitev nasada jablan in hrušk in ureditev intenzivnega pašnika. Za izvajanje del bo 90 % sredstev zagotovil Republiški sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano iz republiškega proračuna, ostalo pa bodo prispevali lastniki zemljišč z lastnim delom.

ODLOK NI BIL SPREJET

Delegati občinske skupščine na aprilskem zasedanju niso sprejeli osnutka odloka o spremembi odloka o nadomestilu za uporabo stavnega zemljišča v občini Litija. V daljši in razgibani razpravi so bila mnjenja različna. Kljub razlagi predstavnikov izvršnega sveta, da je z novo zakonodajo nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča postalo edini avtonomni vir za reševanje komunalnih problemov v občini, osnutek odloka v zboru krajevnih skupnosti in v zboru združenega dela ni bil sprejet. Ob tem velja pripomniti, da osnutek odloka v zboru združenega dela ni bil sprejet delno tudi zaradi slabe udeležbe delegatov, ki je bila komaj na meji sklepčnosti.

ENOTA SODIŠČA V LITIJU

Vsi trije zbori občinske skupščine so na zadnjem zasedanju 3. 4. 1991 sprejeli sklep, da se za območje občine Litija določi enota Temeljnega sodišča Ljubljana v Litiji. Republiški sekretariat za pravosodje in upravo je namreč sprejel ugotovitev, da so zagotovljeni pogoji za ustanovitev enote Temeljnega sodišča v Litiji. Enak sklep mora sprejeti še šestnajst občin z območja Temeljnega sodišča Ljubljana. Enota sodišča bo imela svoje prostore v prostorih bivše strokovne službe Cestne, komunalne in stanovanjske skupnosti občine Litija (Jerebova 14), z delom pa naj bi začela 1. 7. 1991.

Marko Godec

PRIREDITVE

OB 50-LETNICI USTANOVITVE OF SLOVENSKEGA NARODA V SOBOTO 27. APRILA 1991 V LJUBLJANI

ob 6. uri: POHOD PO POTEH SVOBODNE LJUBLJANE

ob 11. uri: LJUDSKO ZBOROVANJE na Trgu revolucije v Ljubljani. Govorila bosta: Ciril ZLOBEC in Ivan DOLNIČAR.

V kulturnem programu bodo nastopili: godba milice, pevski zbori iz Ljubljane in zamejstva.

ob 13. uri: KONCERT PEVSKIH ZBOROV iz Ljubljane in zamejstva v Cankarjevem domu.

ob 18. uri: SVEČANA AKADEMIJA. Slavnostni govornik Milan KUČAN, koncert Simfoničnega orkestra RTV Slovenija in Slovenskega okteta.

Smo za strpne in dokazne dogovore!

Razgovor s predsednikom Občinskega odbora ZZB NOV Litija, Gojkom Vidovičem

Kako potekajo priprave za obeležitev 50-letnice vstaje slovenskega naroda?

Ker bo osrednja proslava v Ljubljani, Litija pa je v njeni neposredni bližini, bomo litijski borci organizirali množično udeležbo borcev in ostalih občanov na tej osrednji svečanosti.

Kako sodelujete z novo oblastjo v občini Litija?

Sodelujemo normalno, če pa so kakšna vprašanja v zvezi z našo dejavnostjo, jih rešujemo z medsebojnimi razgovori in želimo, da tako sodelovanje ostane tudi v bodoče.

Kolikšna so sredstva iz občinskega proračuna za delovanje vaše organizacije?

Z dogovorom s predstavniki Izvršnega sveta občine Litija smo v letu 1991 med svoje delovne naloge uvrstili tudi dejavnosti, ki so jih v preteklosti izvajale druge organizacije (delovanje Okrožnega odbora aktivistov OF, delovanje Plenuma, domicilne enote, monografija), in je bila postavka v finančnem načrtu za letošnje leto višja od postavke v letu 1990. Od zaprosenih sredstev so nam odobrili le 19 % sredstev ali polovico sredstev, ki smo jih prejeli lani. Naša organizacija že vsa leta zelo racionalno posluje, vendar pa nujne stroške, kot so telefon, kurjava, vzdrževanje Doma borcev, moramo pokriti.

Kako je poskrbljeno za zdravstveno varstvo borcev v naši občini?

V prejšnjih letih smo lahko letno poslali na zdravljenje v razna zdravilišča po 30 članov, lani le še 15, za letos pa število še ni določeno. Za zdravljenje predlagamo samo težke primere (srčni infarkt, težje operacije in podobno). Končno odločitev da zdravstveni konzilij, ki mu predseduje dr. Todor Šašić, kot član konzilija pa sodeluje tudi predstavnik naše organizacije. Mnjenja smo, da bi se glede na starost in obolenost borcev morala ta sredstva po možnosti zviševati, ne pa zniževati.

Kakšno je mnenje borcev o spreminjanju imen ulic ter ustanov?

Nasprotujemo kampanjske-

mu prekrščevanju imen ulic in šol. Nikoli nismo mislili, da bi se morale vse ulice imenovati po borcih in dogodkih iz NOB, zavedamo pa se, da zahteve po preimenovanjih pogosto temeljijo na nepravilnih in nezdgovinskih ocenah NOB ali celo na predsodkih. Borci Litije odločno nasprotujemo spremembi datuma občinskega praznika. Naj spomnim, da gre pri bitki na Tisju za narodno obrambno dejanje, saj je II. štajerski bataljon za božič leta 1941 prišel na Tisje zato, da bi preprečil selitev Slovencev iz teh krajev. Torej ni mogoče govoriti o državljanski vojni v zvezi s tem dogodkom. Morebitne spremembe pa morajo temeljiti na argumentih in strpni razpravi, ki pa ne bi smela iti mimo nas, mimo organizacije zveze borcev.

Kaj menite glede preselitve muzeja NOB z Bogenšperka v Litijo?

Komite za urejanje prostora in varstva okolja občine Litija je dal pobudo za preselitev muzeja NOB z gradu Bogenšperk v Dom borcev NOB v Litiji. Predsedstvo naše organizacije je o tej pobudi razpravljalo in sprejelo sklep, da s predlogom soglaša, v kolikor bi bili izpolnjeni ponujeni pogoji, ki so jih v svoji pobudi navedli, in sicer: soglasje Ob O ZZB NOV Litija, sklep IS SO Litija o zagotovitvi sredstev za ureditev novih prostorov v Domu borcev v Litiji, na Ponoški cesti št. 6, izdelava načrta ureditve, postopka spremembe namembnosti in izbire izvajalca, prenova prostorov, sklep o upravljanju z muzejem (IS), preselitev s strokovno ureditvijo in slovesno odprtje muzeja.

Kako je z izdajo monografije Okrožnega odbora aktivistov OF in NOV?

Po informacijah, ki jih imam od predsednika Okrožnega odbora, je gradivo za monografijo v zaključni fazi in bo za tisk pripravljeno do konca leta 1991.

Kolikšno je število članov ZB NOV v naši občini?

V občini je še 712 članov naše organizacije.

Zapisal: Boris Žužek

KISLO JABOLKO PRORAČUNA

Razprave o proračunu in javni porabi so hvaležna tema, saj praviloma proračun **kritizirajo** tako tisti, ki so ga prebrali, še bolj pa tisti, ki ga niso **ni** **odprli**. Usoda še tako utemeljenih in argumentiranih informacij o potrebnih sredstvih za naše skupne potrebe je v tem, da nje bisto spregledamo in jo pozabimo, pač pa uperimo svoj prst v drevo, medtem ko gozda ne vidimo. Običajno pravimo, da je proračun vedno previsok za tistega, ki davke plačuje, premajhen pa za tistega, ki proračunska sredstva prejema. Toda dohodnino od januarja 1991 dalje plačujemo vsi.

Občinski proračun za leto 1991 ni samo **realno manjši** od lanskega, ob 120-odstotni inflaciji je **manjši celo nominalno**. Zato bo pri mnogih proračunskih uporabnikih primanjkovalo sredstev za redno dejavnost. Vendarle zakon o dohodnini in zakon o davku na dobiček omogočata vsem proračunskim porabnikom številne možnosti pridobivanja dodatnega **izvenproračunskega denarja na podlagi davčnih olajšav** zavezancev za dohodnino in zavezancev za davek iz dobička (izobraževanje ob delu, vlaganje v znanstveno-raziskovalno in razvojno dejavnost, nakup knjig in učnih pripomočkov s področja umetnosti, znanosti, kulture, izobraževanja in vzgoje ter športa, nepremičnin posebne kulturne znanstvene ali zgodovinske vrednosti in umetniških del, plačane članarine političnim strankam, plačane prostovoljne denarne prispevke in vrednost daril v naravi za humanitarne, kulturne, znanstvene, športne, ekološke in religiozne namene ter nekatere druge namene).

Zaradi **prevelikega razkoraka med potrebami** naših občanov in prihajajočih generacij na področju družbenih dejavnosti in

gospodarske infrastrukture ter med omejenimi **finančnimi možnostmi**, se bo v letu 1991 tudi občina Litija morala zadržati tako dolgoročno kot tudi kratkoročno za izravnavo prikratega primanjkljaja. Prav tako bi bilo treba na novo opredeliti zemljiško rento (ki jo še vedno samoupravljalno imenujemo nadomestilo stavbnega zemljišča) ter določiti obseg naložb v vrednostne papirje in emisijo obveznic občine Litije.

Investicijski del občinskega proračuna je namreč v letošnjem letu **popolnoma prazen**, tako da bi lahko edinole na podlagi **bančnih kreditov, zemljiške rente in obveznic občine Litija** v naslednjih letih pristopili k izgradnji nekaterih najpomembnejših objektov v naši občini (komunalno opremljanje nove obrtne cone, sofinanciranje krajevnih vodovodov, izgradnja parkirišč ob litijski železniški postaji, nova telefonska centrala z dodatnimi 2000 telefonskimi priključki, ureditev smetišča na Širjavi, prva faza izgradnje komunalne deponije, vodohram na Sitarjevcu, asfaltiranje lokalnih in krajevnih cest, večnamenski objekt na Vačah in Polšniku, naložbe v demografsko ogroženih krajevnih skupnostih, investicije v družbenih dejavnostih – šola na Dolah, Savi, prizidek k OŠ v Kresnicah za otroški vrtec, adaptacijo matične knjižnice in šole na Rozmanovem trgu, Glasbena šola, druge investicije v opremo v družbenih dejavnostih ter intervencije in spodbujanje gospodarskega razvoja). Za vse navedene naloge namreč proračunska sredstva **ne zadoščajo**, medtem ko je gospodarstvo že pred vse bolj **grozljivim finančnim zlomom**.

Vse to lahko ponazorimo tudi s številkami. V letu 1990 je povprečna občinska prispevna stopnja za potrebe družbenih dejav-

nosti in gospodarske infrastrukture znašala **16 odstotkov**. V letu 1991 pa se davek na osebne prejemke, kot osnovni vir dohodnine, plačuje po 12-odstotni stopnji. Če pri tem upoštevamo še 10 % uveljavitev olajšav, se ta stopnja zmanjša na 10,8 %. Po odloku republiške skupščine pa se dohodnina, kot davčni vir proračuna deli med republiko in občino v razmerju 50 : 50. Za realizacijo nalog nacionalnih in občinskih programov, občina torej v letu 1991 razpolaga s

stopnjo 5,2 %. To pa je **trikrat manj kot v lanskem letu**.

V naslednjem nekajletnem obdobju zagotovo ne bo ugodnega življenja pri državnih jastih. To izhaja tudi iz sprejetih stališč republiške skupščine o **zmanjšanju deleža javne porabe v slovenskem družbenem proizvod**, ki se mu še tako spreten finančni minister ne more izogniti. **Občinska blagajna** bo v naslednjih letih več ali manj **prazna** in v to kislo jabolko bomo morali ugrizniti. **Marko Povše**

Doslej je bilo v navadi da so velikonočne vstajenjske procesije potekale le v manjših krajih, kjer niso ovirale prometa, v Litiji in Šmartnem pa jih že vrsto let ni bilo. Letos pa smo tudi tu doživeli spremembe. V Litiji je procesija obšla Valvasorjev trg, v Šmartnem pa le del Staretovega trga; tu je namreč republiška cesta, kar pomeni daljši proces, če jo je treba zapreti za promet. Za varnost obeh procesij so poskrbeli organi javne varnosti. (Foto: Zofka)

Tik pred velikonočnimi prazniki je litijski župan Mirko Kaplja priredil na gradu Bogenšperku tradicionalni sprejem za predstavnike vseh verskih skupnosti v občini, ki je tokrat potekal v drugačnem vzdušju kot doslej. Sprejemu so še prisostvovali: podžupan Nace Šteferl, predsednik Izvršnega sveta Slavko Rokavec, načelniki oddelkov, ki so obenem člani IS, predstavniki vseh strank in delavci organov za notranje zadeve. Pozdravna nagovora sta imela župan Mirko Kaplja in litijski dekan Anton Masnik, v sproščenem pogovoru pa so se vsi prisotni dotaknili sedanjih problemov ter odprtih vprašanj med družbeno-politično skupnostjo in Cerkvijo oziroma verskimi skupnostmi. (Foto: Zofka)

Priznanje za požrtvovalnost

/bž/ V sredo, 28. marca, je predsednik slovenske vlade Lojze Peterle podelil odličja Republiškega štaba za civilno zaščito najbolj požrtvovalnim posameznikom, organom in organizacijam, ki so se izkazali pri reševanju med lanskimi novembrskimi poplavami, ki so prizadele tudi našo občino. Izročil je 5 zlatih, 5 srebrnih in 20 bronastih znakov. Slednjega je prejela tudi Občinska organizacija Rdečega križa Litija.

OBVESTILO

Stranka demokratične prenove Litija vse svoje člane in simpatizerje obvešča, da je strankina pisarna na Trgu na Stavbah št. 1 odprta vsak ponedeljek od 10. do 14. ure in od 16. do 19. ure. Telefon 881-152.

Te dni poteka tudi razdeljevanje novih izkaznic. Člani, ki izkaznic še niste prejeli, zglasite se na sedežu stranke.

Vabimo tudi vse tiste, ki bi želeli postati člani stranke ali pa se z njenim delom bolje seznaniti.

PRIDRUŽITE SE NAM!

Občinski komite SDP Litija vabi vse člane in simpatizerje na

PRVO OBČINSKO KONFERENCO SDP LITIJ

ki bo v torek, 14. maja 1991, ob 18. uri, v veliki sejni sobi SO Litija, Jerebova 14.

Predlagamo naslednji dnevni red:

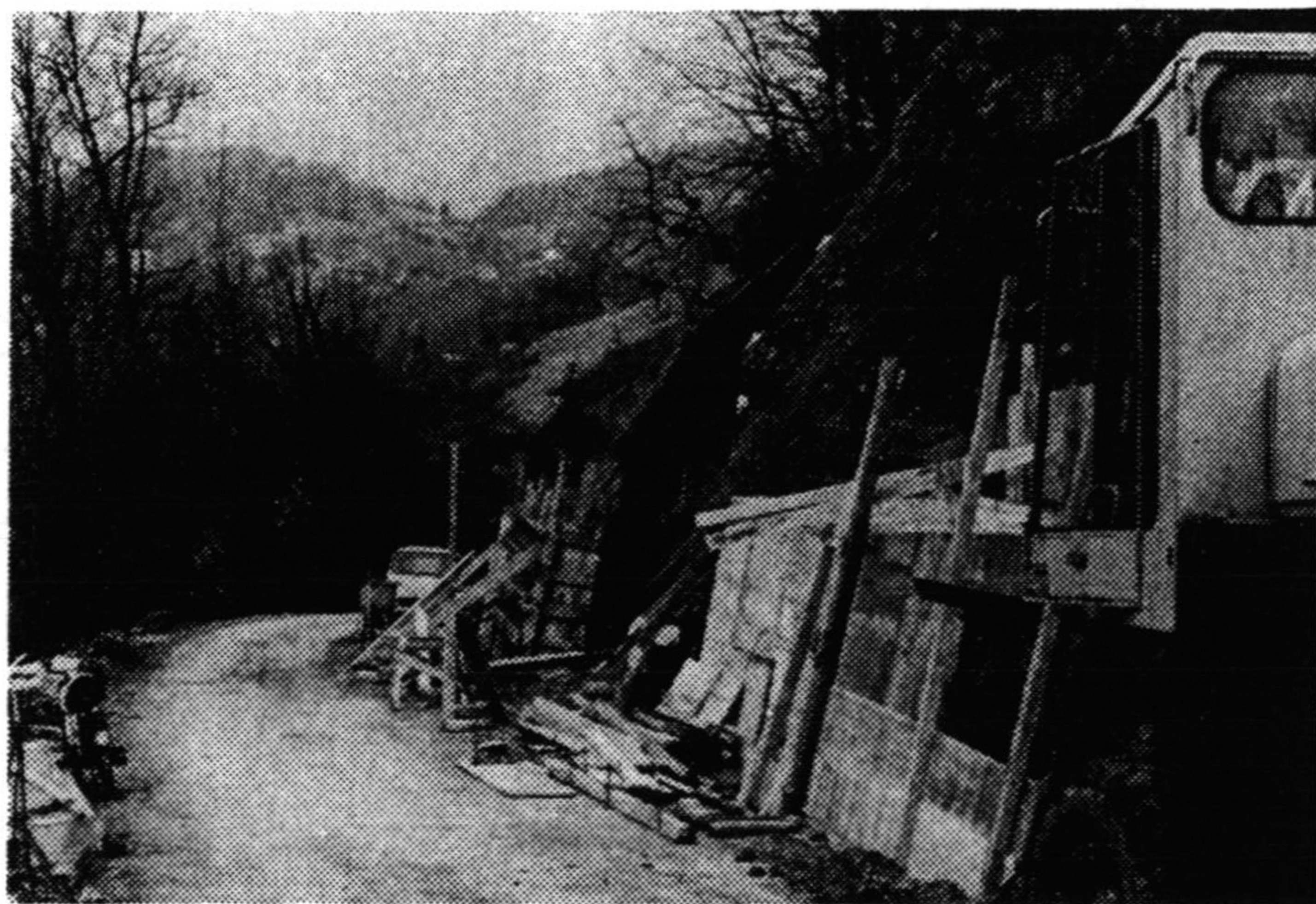
1. Sprejem poslovnika o delu konference
2. Poročilo o delu SDP v Litiji po volitvah
3. SDP po mariborski konferenci (uvod bo podal tajnik SDP Franče Pivec)
4. Sprejem sklepa o organiziranosti in delovanju občinske organizacije SDP
5. Razrešitev dosedanjega vodstva in organov, ter volitve:
 - predsedstva
 - predsednika
 - nadzornega odbora

Vabimo vas, da si po končani konferenci vzamete čas in se nam pridružite na tovariškem srečanju.

Občinsko konferenco sestavljajo vsi člani stranke, povezani v občinsko organizacijo

OBČINSKI KOMITE SDP LITIJ

Sanacija plazu

(mo) O plazu, ki je ogrozil stanovanjsko hišo in cesto v KS Primskovo, smo že pisali. Sedaj pa lahko zapišemo, da sanacija plazu že poteka. Delo za izgradnjo opornega zidu je prevzel litijski Gradmetal. Okvirna cena teh del je 10.000.000,00 din, denar pa bo šel iz sklada za elementarne nesreče. Kdaj naj bi dela zaključili, je težko predvideti, saj se še vedno prožijo manjši plazovi, ki otežujejo normalno delo in povzročajo še dodatne težave.

Z izgradnjo tega opornega zidu bo vsekakor odpravljena nevarnost, ki je grozila stanovanjskemu objektu, pa tudi ceste naj ne bi zožili na tem mestu.

Na podlagi sklepa Izvršnega sveta Skupščine občine Litija z 22. seje dne 3. 4. 1991 Oddelek za proračun in družbene dejavnosti objavlja

POZIV K IZSTAVLJANJU PONUDB ZA SKLENITEV POGODBE O KONCESIJI ZA IZVRŠEVANJE JAVNE SLUŽBE V SINDIKALNI DVORANI NA STAVBAH V LITIJ

Izvršni svet Skupščine občine Litija bo najboljšemu ponudniku podelil koncesijo za izvrševanje javne službe na področju urejanja, vzdrževanja in delovanja Sindikalne dvorane na Stavbah v Litiji, ki zajema tudi naslednje:

- organizacijo kulturno-zabavnih prireditev,
- organizacijo gledaliških predstav,
- kinematografsko in videotekarsko dejavnost,
- organizacijo drugih pridobitniških dejavnosti, skladnih z namembnostjo posameznih prostorov in celotnega objekta.

Z izbranim najboljšim ponudnikom bo Izvršni svet sklenil pogodbo o koncesiji. Zainteresirani ponudniki lahko pridobijo nekatere dodatne informacije v času uradnih ur na občini Litija, Jerebova ulica 14, Oddelek za proračun in družbene dejavnosti (Marica Plaskan), kamor naj svoje ponudbe do 30. aprila 1991 tudi naslovijo.

NAČELNIK ODDELKA
Marko Povše

Na podlagi sklepa Izvršnega sveta Skupščine občine Litija z 22. seje dne 3. 4. 1991 Oddelek za proračun in družbene dejavnosti objavlja

POZIV K IZSTAVLJANJU PONUDB ZA SKLENITEV POGODBE O KONCESIJI ZA IZVRŠEVANJE JAVNE SLUŽBE V GRADU BOGENŠPERK PRI LITIJ

Najboljšemu ponudniku bo izvršni svet podelil koncesijo za izvrševanje javne službe na področju delovanja, obnove, vzdrževanja in urejanja Gradu Bogenšperk in njegove okolice, ki zajema tudi naslednje:

- organizacija spremljajočih dejavnosti ob poročnih svečanostih na gradu ter vzdrževanje zbirk, razstav in pohištva v gradu,
- organizacija vodniške službe, kulturno prireditvenih dejavnosti, sejmskih, turističnih in gostinskih prireditev,
- nadaljevanje obnove gradu in okolice v sodelovanju in po smernicah Regionalnega zavoda za naravno in kulturno dediščino Ljubljana
- ter organizacija drugih pridobitniških dejavnosti, skladnih z namembnostjo posameznih prostorov in celotnega objekta.

Z izbranim najugodnejšim ponudnikom bo izvršni svet sklenil pogodbo o koncesiji. Zainteresirani ponudniki lahko pridobijo nekatere dodatne informacije v času uradnih ur na Občini Litija, Jerebova 14, Oddelek za proračun in družbene dejavnosti (Marica Plaskan), kamor naj svoje ponudbe do 30. 4. 1991 tudi naslovijo.

NAČELNIK ODDELKA
Marko Povše

Sedmi občinski mladinski kviz

»PREPREČUJMO POŽARE«

V okviru aktivnosti, ki jih izvajajo gasilska društva v naši občini, je tudi sodelovanje z osnovnimi šolami, kjer delujejo društva »Mladi gasilec«. O njihovi pomembnosti in koristnosti bi lahko veliko napisali.

Vsako leto poteka občinski kviz mladih gasilcev na temo »Preprečujmo požare«. Letos je potekal 7. občinski kviz mladih gasilcev 23. marca 1991 v Litiji. V znanju o preprečevanju požarov in požarni preventivi ter ekologiji so se v polni avli Osnovne šole Litija pomerili mladi iz osnovnih šol Dole pri Litiji, Gabrovke, Jevnice, Kresnic, Hotiča in Vač.

Komisija, ki je ocenjevala njihove odgovore, ni imela lahkega dela. Znanje tekmujočih ekip je zahtevalo še dodatna vprašanja, kar je tekmovalno vzdušje še povečalo. Po dodatnih odgovorih so se z minimalno razliko v točkah tekmovalne ekipe razvrstile takole: 1. OŠ Dole pri Litiji, 2. OŠ Gabrovka, 3. OŠ Vače, 4. OŠ Hotič, 5. OŠ Jevnica, 6. OŠ Kresnice.

Vse ekipe so dobile posebna priznanja za sodelovanje, Občinska gasilska zveza Litija je prve tri uvrščene ekipe nagradila s praktičnimi nagradami.

Vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je 7. kviz mladih gasilcev na temo »Preprečujmo požare« uspel, se v imenu komisije za delo z mladimi gasilci pri OGZ Litija in vseh mentorjev iz sodelujočih ekip zahvaljujemo, posebno pa še Gasilskemu društvu Litija za izvedbo kviza, za popestritev pa plesni skupini »F« in moškemu pevskemu zboru »Lipa« iz Litije ter občinskim predstavnikom in Zavarnični Triglav.

Delo mladih gasilcev v požarni preventivi se do konca šolskega leta še nadaljuje. Tako se po vseh gasilskih društvih mladi gasilci pripravljajo za občinsko gasilsko tekmovanje v športno gasilskih disciplinah, ki bo 25. maja 1991 na Dolah pri Litiji ter na območno in republiško srečanje mladih gasilcev.

Branko Ojnik

Na občinskem mladinskem kvizu »Preprečujmo požare« je sodelovalo šest ekip, ki so bile zelo izenačene. Zmagala je ekipa z Dol, ki ji veljajo priske čestitke (Foto: Zofka)

Motociklisti, pozor!

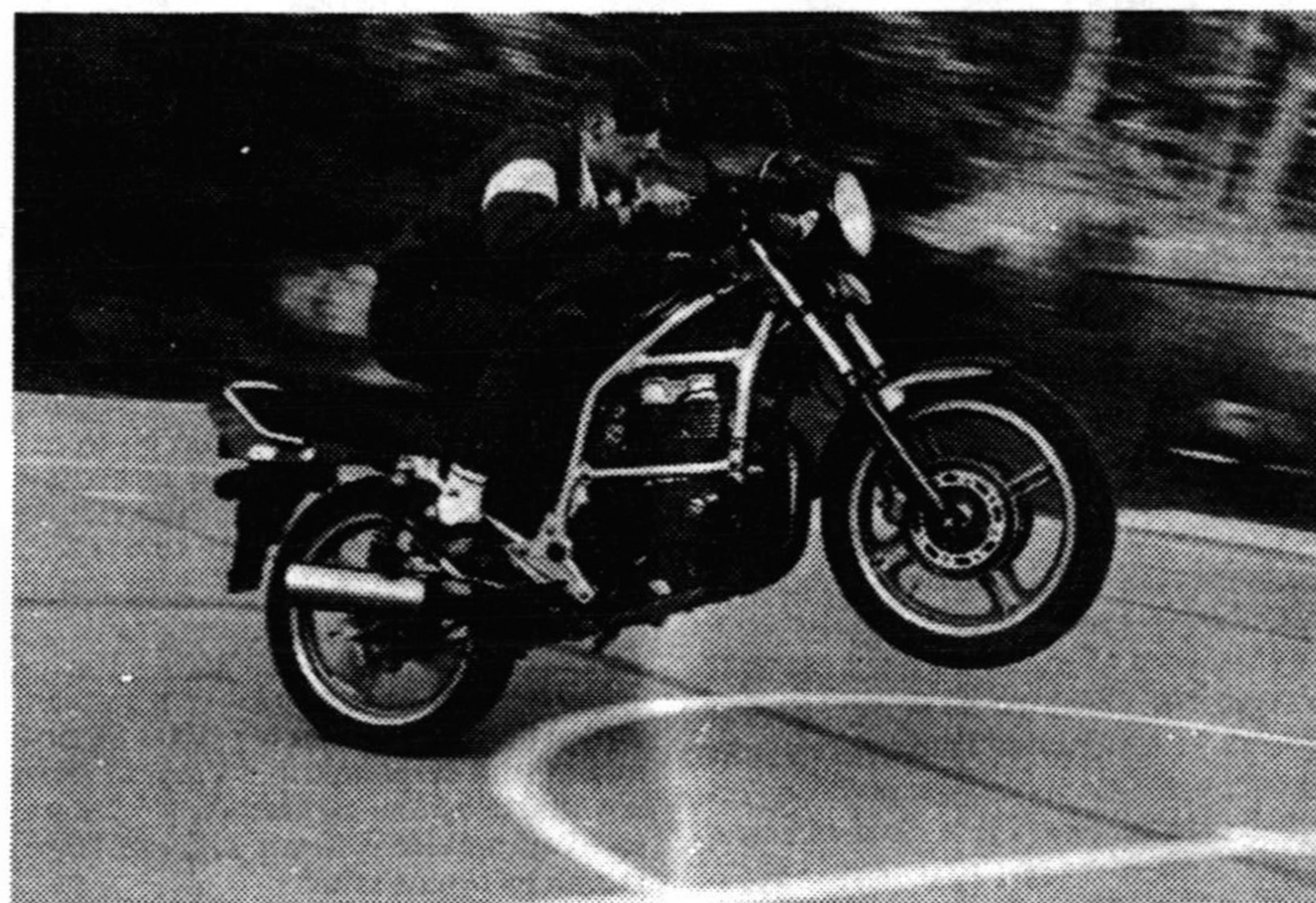
(mo) Motoristom naklonjeni dnevi so tu. Na cestah jih bomo videli v vse večjem številu, žal pa se bo (tako kot vsako leto) večalo tudi število prometnih nesreč, v katere bodo vpleteni.

V očeh ljudi veljajo motoristi in mopedisti za najbolj brezobzirne in predrzne voznike. Priznati pa je treba, da velik delež krivde pri nesrečah nosijo tudi drugi udeleženci v prometu. Tako avtomobilisti, ki ne pogledajo v vzvratno ogledalo ali pa ne ocenijo pravilno motoristove hitrosti, kot vozniki avtobusov, ki izsiljujejo s svojo vključitvijo v promet s strani. Upoštevati moramo, da je motocikel zelo nestabilno vozilo, zato ga že najmanjši dotik z drugim vozilom spravi iz ravnotežja. Temu sledi padec in poškodbe in ne le nekaj odrgnjene pločevine kot pri trkih z avtomobili. Zato je treba motoristom posvetiti še več pozornosti kot drugim motornim vozilom v prometu.

Za svojo varnost pa lahko največ naredijo motoristi sami. Vsaka predrznost lahko pelje v nesrečo. Če pa je prisotna še neizkušenost, so možnosti zanjo še toliko večje. Še na nekaj ne smemo pozabiti, in sicer na uporabo zaščitne čelade. Statistični podatki za lansko leto kažejo, da so od 21 mrtvih voznikov in sopotnikov na motociklu le 4 imeli na glavi varnostno čelado. Podobno je tudi pri voznikih in sopotnikih na mopedih. Od 39 mr-

tvih jih je le 8 imelo na glavi čelado. Ti podatki (ki se nanašajo na Slovenijo) nazorno kažejo, da sodi čelada med vožnjo na glavo in ne na krmilo, roko ali na prtljajnik.

Na koncu pa zaželimo vsem mopedistom in motoristom srečno vožnjo.

O PROMETNIH PASTEh

V akcijo »ŠOLARJI V CESTNEM PROMETU« je bilo letos vključenih 1800 otrok. To so bili učenci 3. in 4. razreda osnovnih šol Ljubljane, Vrhnike, Logatca, Grosuplje, Mozirja in Litije, ki so jih v okviru te tradicionalne preventivne akcije popeljali po ljubljanskih mestnih ulicah.

Kompas-Hertz izvaja v sodelovanju z UNZ Ljubljana in posameznimi občinskimi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu že vrsto let izredno koristno in zanimivo akcijo »Učna ura v prometu«. Letos je bila organizirana že sedemnajstič.

Otroci so nad takšnim načinom uvajanja v prometno varnost navdušeni, saj so vsi napeto poslušali razlage prometnih miličnikov, ki so sedeli v posameznih avtobusih, o prometnem režimu v Ljubljani, o semaforjih, prehodih za pešce, kolesarskih stezah, obnašanju v prometu pešcev, voznikov in kolesarjev in še in še bi lahko naštevale. Učno dopoldne je trajalo kar dve uri v avtobusu, nato pa je sledil še zaključek pred šolo za kadete v Tacnu, kjer ni manjkalo glasbe in gostov, ki jih imajo otroci radi.

V letošnji akciji je sodelovalo okoli 40

miličnikov in starešin. Inšpektor UNZ Ljubljana mesto Leon Gorjup je svoje mnenje o tem strnil takole: »Za nas takšno sodelovanje ni nikakršna obremenitev, temveč smo zelo veseli, da lahko sodelujemo pri prometni vzgoji otrok, ki so, na žalost, največkrat udeleženi v prometnih nesrečah. Če s takšno akcijo preprečimo vsaj eno mlado žrtev v prometu, potem smo že dosegli uspeh.«

Iz naše občine smo popeljali v Ljubljano 70 otrok. Spremljali so jih učitelji iz posameznih osnovnih šol in miličnik PM Litija. S Kompas-Hertzovim avtobusom nas je peljal domačin Drago Andrejčič, ki je s svojim zabavnim programom poskrbel, da bo akcija otrokom ostala nepozabna. Vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli k izvedbi tega dne, se iskreno zahvaljujemo.

Darinka Premk

Učenci iz naše občine, ki so se udeležili letošnje akcije »Šolarji v cestnem prometu«, so se takole fotografirali, skupaj z miličnikom, šoferjem in mentorici, na parkirnem prostoru v Ljubljani

Nova turistična agencija v Litiji

(rb) V februarju je v Litiji pričela z delom nova turistična agencija LIST. V svojem programu ima to pomlad predvsem enodnevne turistične aranžmaje po Sloveniji, sosednji Hrvaški, Italiji in Avstriji. V

aprilu in maju nudi agencija sezonske popuste, tako da boste tudi vi lahko potovali po izredno nizkih cenah.

Seveda pa cilj turistične agencije niso samo izleti. Svoje delo bo usmerila tudi v razvoj turizma v litijski občini in seveda v to, da bi k nam privabila čimveč turistov, ki bi si želeli ogledati zanimivosti, ki pa jih v občini res ni malo.

Posebnost agencije je tudi klub List. Član postane vsak, ki se udeleži vsaj enega aranžmaja, ki ga organizira agencija in si s tem pridobi pravico do popustov, jeseni pa bo tudi nagradno žrebanje, ko bodo na zabavni turistični prireditvi izžrebali kopico zanimivih in privlačnih nagrad.

Agencija lahko organizira tudi izlete za zaključene skupine in s programi, ki jih skupine želijo imeti, pa letovanja v zdraviliških krajih in ob morju in še bi lahko naštevale. Največ boste zvedeli, če jih boste obiskali ali poklicali po telefonu.

Kultura

Sestal se je najvišji organ ZKO Litija

V četrtek, 14. marca 1991, se je sestel najvišji organ Zveze kulturnih organizacij Litija, to je konferenca, ki je obravnavala dve zanimivi vsebinski temi: organizacijo Zveze in varstvo kulturne dediščine.

Spremembe v družbi narekujejo hitro prilagajanje tudi ZKO Litija, zato je konferenca obravnavala organizacijo svoje Zveze. Delegati so sklenili, da mora njena osnovna vloga ostati nespremenjena. Za animacijo, usmerjanje in povezovanje kulturne dejavnosti, skrb za vzgojo, kvaliteto rast in oblikovanje kriterijev ljubiteljske kulture, spodbujanje in organiziranje sodelovanja in povezovanja v občini, regiji in republiki, za zagotavljanje osnovnih pogojev za delo društev in skupin, za strokovno pomoč, pa so se delegati odločili, da potrebujejo profesionalnega tajnika, da ustanovi ZKO svojo strokovno službo. Sredstva, ki so namenjena ljubiteljski kulturi, pa je potrebno čimbolj oplemenititi.

Problemato varstva naravne in kulturne dediščine je ZKO Litija prvič obravnavala na konferenci že leta 1983. Tako smo spodbudili zbiranje raznih starih gradiv, predmetov, fotografij in izdelkov, obujanje večerov po domače, spodbudili smo razmišljanja o ohranitvi nekdanje podobe starih predelov in objektov v posameznih krajih, raziskovanje in ohranjanje ljudskih šeg, običajev, noš, jedi, plesov.

Večkratna obravnava te teme na naših

konferencah pa je že dala nekaj oprijemljivih rezultatov. Folklorna skupina Javorje se je načrtno lotila raziskovanja noš, šeg, jedi in plesov na območju naše občine pod strokovnim vodstvom dr. Marije Makarovič in akademskega slikarja Jožeta Megliča.

V Jevnici so družno obnovili podružnično cerkev, Odbor projekta Vače 81 je oblikoval kulturno-zgodovinsko pot po Vačah, zaščitil sušilnico lanu, prizadeva pa si tudi za ohranitev podobe vaškega trga ob vodnjaku v središču Vač.

Ob Levstikovi poti, ki jo je kot množično manifestacijo uvedel Center interesnih dejavnosti mladih, pa tečejo priprave za zaščito Tonine hiše v Moravčah pri Gabrovki in sušilnice sadja.

Pavel Smolej je na konferenci predstavil obširno gradivo s seznamom kulturne in naravne dediščine v občini Litija, ki ga je dobil na Republiškem zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine. Na podlagi njegove predstavitve je konferenca sklenila, da seznanimo vsa kulturna in lovška društva, šole, krajevne skupnosti in Planinsko društvo Litija z arheološko, umetnostno zgodovinsko, urbanistično, etnološko in naravno dediščino ter spomeniki, ki so na njihovem območju. Poleg tega je bilo tudi sklenjeno, da postane trajna naloga vseh kulturnih društev in skupin osveščanje o varovanju naravne in kulturne dediščine ter oživljanje starih običajev, kar naj temelji na izvirnosti.

R.M.

Šmarčani na področni lutkovni reviji

(bž) V torek, 26. marca, je potekala v Delavskem domu v Trbovljah področna lutkovna revija, kjer so sodelovale štiri zasavske skupine. Trboveljčani so pripravili dve predstavi: Mucolin in volk (skupina Kekec) ter Ubogi Artur Cmok (skupina Lučka), hrastniška skupina Miškolin je zaigrala Medvedka na obisku, našo občino pa je zastopal lutkarski krožek šmarske šole, ki se je predstavil s Sapramiško.

ZASLUŽILI BI VEČJI OBISK

(bž) Kulturno društvo »Josip Jurčič« z Muljave je v začetku aprila gostovalo v Šmartnem z dramo Jožeta Moškriča »Zveze in razveze«. V predstavi, ki jo je režirala Danica Kastelic, je nastopilo kar 17 igralcev in igralk. Žal se tokrat Šmarčani in okoličani kot gostitelji niso izkazali, saj je bilo v dvorani le 30 gledalcev.

OBISKALI SO CANKARJEV DOM

(bž) V aprilu so bili šmarski šolarji dvakrat v ljubljanskem Cankarjevem domu. Najprej so sedmošolci in osmošolci poslušali Simfonično matinejo, na kateri se je predstavil orkester Srednje glasbene šole iz Ljubljane, ki je izvajal dela Bacha, Mozarta in Webera. Za učence prvega in drugega razreda pa je osrednji slovenski kulturni hram izvedel Lutkarsko-glasbeni živ-žav, kjer so najmlajši prikazali svoje ustvarjalne sposobnosti.

POJDIMO SE GLEDALIŠČE

(bž) Letošnje področno srečanje otroških gledaliških skupin Zasavja je potekalo 11. aprila v naši občini, kjer se je zvrstilo pet predstav, na katerih ni manjkalo mladih obiskovalcev. V Šmartnem je Mladinsko gledališče Svoboda II Trbovlje zaigralo igrice »Darilo!« v režiji Bogomira Verasa, v Jevnici pa je isto gledališče uprizorilo predstavo »Janko in Metka danes«, ki jo je režirala Nanda Guček. V Litiji je gostovalo Glasbeno-ritmična skupina OŠ Ivana Skvarče iz Zagorja z »Mačkom Murijem«, v režiji Marinke Troha in Anite Babič, zaigralo pa jo je kar dvakrat. Na Vačah pa so gostili Otroško gledališko skupino PD Dobovec z »Igro o bogatinu in zdravilnem kamnu« režiserke Milene Jamšek. V tem kraju je sledil tudi zaključni pogovor z ustvarjalci predstav, organizatorji in selektorjem, ki si je vse predstave tudi ogledal. Škoda je le, da med nastopajočimi ni bilo nobene domače skupine.

Folklorna skupina se je v tej sezoni razširila in pomladila. Pridobila je 5 novih parov, ki pridno vadijo. Seveda so jim pri prvih korakih veliko pomagali tudi »stari« plesalci. Vsi skupaj se bodo Šmarčanom in okoliškim ljubiteljem ljudskih plesov predstavili v soboto, 18. maja, v šmarski dvorani. Tako le živahno pa je bilo ob 10-letnici FS Javorje. Upajmo, da tudi tokrat ne bo manjkalo obiskovalcev. (Foto: T. Medvešek)

NOVICE IZ KNJIŽNICE

URE PRAVLJIC V MAJU

Vsaka dva tedna otroci lahko prisluhnejo pravljicam, ki bodo:

V KNJIŽNICI ŠMARTNO v torek, 14. 5. in 28. 5. ob 17. uri.

V KNJIŽNICI LITIJ v četrtek, 16. 5. in 30. 5. ob 17. uri.

PRIPRAVLJAMO: BUKVARNA

je mesto, kjer oddamo knjige, ki jih ne rabimo več ali pa pobrsamo za tistimi, ki bi jih še radi kupili. Z ljubljansko Bukvarno se pogovarjamo o TEDNU BUKVARNE V LITIJ.

Knjige bi lahko oddali kar v naši knjižnici. Točen datum bo objavljen!

CD PLOŠČE

že radi poslušate, so pa drage, zato jih težko kupite. Sedaj si jih boste lahko sposodili v naši knjižnici. Še malo bo treba potrpeti, da uredimo kataloge in sezname.

JEZIKOVNI TEČAJI NA VIDEOKASETAH

Doslej ste si pri nas že lahko izposojali jezikovne tečaje na kasetah (2000 S), ponudbo smo še popestrili z drugimi jezikovnimi programi na kasetah. Novost pa so tečaji na videokasetah. Učiti se boste morali pa seveda sami!

ORIGINALNI FILNI NA VIDEOKASETAH

Tudi v Sloveniji pripravljajo zakon o video dejavnosti (na Hrvaškem ga že imajo), ki bo uredil tudi izposojanje videokaset. Prepovedano bo izposojanje piratskih posnetkov, prav tako bo tudi določeno, kdo sme izposojati. Po sedaj veljavnem zakonu smejo videokasete izposojati le knjižnice, čeprav je to v naši občini drugače. Originalne posnetke pa knjižnica že kupuje in si jih lahko izposojate.

UGANKA MESECA

bo namenjena šolarjem. Postavili jo bomo vsak mesec, vprašanja dobite v knjižnici v Litiji in Šmartnem. Žreb bo določil tri reševalce, ki bodo dobili knjižne nagrade.

Naj bo dovolj. Obiščite nas, ko boste ugotovili, da je med vsem naštetim tudi kaj za vas. Lahko pa pridete prebrat le dnevne novice v našo čitalnico, ali pa pogledat za besedo, ki jo morate še vpisati v križanko. Pa še to: KNJIGE ŠE VEDNO IZPOSUJAMO.

Joža Konjar

LIPINIH 105 LET

Moški pevski zbor Lipa iz Litije praznuje 105-letnico delovanja. Slavnostni koncert, ki so ga ob tem priredili v dvorani na Stavbah, je resda slišalo in videlo bolj malo ljudi, vendar pa smo navzoči doživeli lep pevski večer.

Čeprav Lipa ob 105-letnici ni na takšnem kvalitetskem nivoju, kot je bila ob 100-letnici ali pa 85 in 90-letnici, pa zbor vseeno zasluži iskrene čestitke in pohvale. To pa predvsem zategadelj, ker je po 100-letnici delo v zboru skorajda zamrlo. Ko je že kazalo, da bo v Lipi nastopilo zatišje, so se pevci s predsednikom Lojzeto Vidicem na čelu uspeli postaviti na noge in spet postati dostojen zbor z dokaj širokim repertoarjem pesmi.

Spomin pa ob tem mora seči tudi prav do korenin. Ob tako visokem jubileju ne smemo prezreti davnega leta 1885, ko so litijski fantje in moške ustanovili pevski zbor zato, da bi ne zamrla slovenska pesem in slovenski jezik, ki je bil tedaj zelo, zelo ogrožen. Zbor torej ni imel samo pevskega namena, ampak tudi močan politični in narodnostni. Nadučitelj Capuder je bil prvi pevovodja, leta 1892 pa ga je prevzel Peter Jereb. V nadaljnjih letih se je pri Lipi zamenjalo veliko pevovodij in predsednikov, zbor je doživljal vzpone in padce, se številčno krepil in slabil, pa vendar kljub mnogim dogodkom – med njimi dve vojni – preživel in obstal.

Danes zbor vodi prizadevni pevovodja, domačin Ivan Kolar, ki je v razmeroma kratkem času uspel zbor spet pripraviti za dostojen javni nastop. Na slavnostnem koncertu se je predstavil s štirinajstimi skladbami, med njimi seveda ni mogel mimo dveh Jerebovih. Tokrat sta bili to Pisemce in Pelin roža. Zdi se nasploh, da Lipi kljub vsem spremembam silno pristajajo prav Jerebove skladbe, saj je prav on kot naš domačin – Litijan, nepogrešljivo še vedno prisoten v zboru. Vse, kar se z Lipo dogaja, se preprosto ne more brez Petra Jereba, ki ji je – tako izgleda – vdahnil trajen pečat svoje ustvarjalnosti. Čeprav se je v zadnjih petih letih veliko pevcev predvsem zaradi bolezni in starosti poslovilo od zbora, je Lipa uspela ohraniti svoj značilen zven, ki se kot rdeča nit vleče skozi vso njeno zgodovino. Jedro zbora namreč vedno uspe zadržati svoj slog, ki se potem obdrži iz generacije v generacijo.

Navzoči na koncertu, ki ga je zvezno besedo vodila Rosana Maček, seveda tudi po 14. pesmi zbora niso pustili z odra, tako da smo dobili vtis, da je bilo občinstvo voljno še naprej poslušati ubrano petje lipa-šev.

Morda pa bo ta dogodek tudi eden izmed vzgibov, ki bodo Lipo v bodoče večkrat pripeljali na odre, s čimer bo zbor spet dosegel konstantno kvaliteto brez prevelikih nihanj.

Nenazadnje pa jih bo v kontinuirano delo in priprave vodilo tudi dejstvo, da bo 3. oktobra letos minilo 40 let od smrti njihovega dolgoletnega in zaslužnega vodje in skladatelja Petra Jereba, ki se mu bo Lipa ob tej priložnosti zanesljivo oddolžila vsaj s celovečernim koncertom.

Z malce nostalgije smo se ob koncertu in 105-letnici spominjali tudi časov, ko je Litija kar cvetela in buhtela od kulturnega utripa. Danes pa je Lipa še eno redkih amaterskih kulturnih društev, ki ohranja Litiji sloves nekdanj tako kulturno razgibanega kraja in središča. Tudi zato je treba Lipi izreči najboljše želje in čestitke, saj je pravzaprav ena izmed redkih značilnosti Litije, ki brez Lipe ne bi bila niti tisto, kar danes je.

Martin Brilej

PRIZNANJA

Lipi so ob 105-letnici izrekli številne čestitke tudi pevski zbori iz litijske občine, Zasavja in drugod. V imenu občinske zveze kulturnih organizacij jim je čestital njen predsednik Boris Žužek, v imenu občinske skupščine pa župan Mirko Kaplja.

Pevci so prejeli tudi priznanja – Gallusove značke – za dolgoletno dejavnost.

Bronaste značke so prejeli: Jože Majcen (7 let sodelovanja), Jože Grilj (8), Matjaž Lukančič (5), Beno Rozman (11), Franc Majcen (7), Drago Belja (11), Stane Jerebič (11), Edo Kunst (9) in Jože Hauptman (11).

Srebrne značke: Ludvik Obolnar (16), Milorad Guskič (19), Srečko Bregar (15), Drago Pregelj (15), Franc Dobrun (17) in Lojze Vidic (19).

Zlate značke: Janez Strah (25), Janez Prašnikar (26), Karli Malis (25), Marjan Jug (25), Vili Frumen (25), Stane Štuhec (27), Pavel Koprivnikar (25) in Ivan Kolar (30).

Drugi pevci so Gallusove značke za ustrezno število let delovanja prejeli že pred 105-letnico.

Člani zbora so za izjemno zvestobo podelili posebna priznanja trem pevcem z najdaljšim stažem pri Lipi. To so: Rado Krhlikar za 37 let, Mato Savšek za 37 let in Tone Krafogel za 42 let (!).

Slednjim gredo še posebne čestitke z željo, da se še ne poslovijo od Lipe, saj delujejo še povsem sveže in mladostno. M.B.

Ob Lipini 105-letnici se je zbralo v litijski dvorani presenetljivo malo poslušalcev, zato pa so bili le-ti toliko bolj navdušeni, da je zbor, po krajši krizi, pod vodstvom novega zborovodje Ivana Kolarja znova zaživel. (Foto: K. Šušteršič)

Pevac Tone Krafogel prejema od predsednika zbora Lojzeta Vidica posebno priznanje za 42 let petja pri Lipi (Foto: K. Šušteršič)

Fotografije z Levstikove poti

(rb) Množični, jubilejni pohod po Levstikovi poti bo tudi letošnje leto, in sicer v soboto, 9. novembra. O podrobnostih in predvsem spremembah pri letošnjem pohodu boste pravočasno obveščeni. Ob jubilejnim pohodu bi radi organizatorji pripravili razstavo slik in fotografij s celotnega območja med Litijo in Čatežem. Lahko so barvne ali črno bele fotografije in slike v kakršni koli tehniki.

Motivi naj obsegajo krajino, arhitekturo, prebivalce in način življenja v teh krajih. Ne pošiljajte preveč fantazijskih del. Na naslov Turistična agencija LIST, p.p. 34, 61270 Litija pošljite do konca septembra fotografije ali filme in seveda fotografije svojih slik. Le-te morajo biti najmanj v velikosti razglednice, ne pozabite pa shraniti negativov, da bomo lahko izdelali slike za razstavo.

Posebna komisija bo izbrala najboljše dela in obvestila lastnike, zato ne pozabite napisati svojega naslova. Najboljša dela bomo nagradili in z dovoljenjem lastnika tudi prodali na razstavah. Marsikdo bo tudi tako dobil vsaj delček povračila za svoj trud. Skratka, pošljite svoja dela do konca septembra.

Uspelo zdravstveno predavanje

(mo) Krajevna organizacija Rdečega križa Primskovo je prvo nedeljo v aprilu organizirala predavanje o sladkorni bolezni oziroma diabetesu, kakor imenujejo v medicini to bolezen.

Kako odkrijemo to bolezen, kaj jo povzroča, kakšno je zdravljenje – vse to je preko 50 prisotnih krajanov zvedelo iz ust višje medicinske sestre Jožice Mežnar. Predavanje je bilo vsekakor zanimivo in poučno, kar dokazujejo številna vprašanja o tej bolezni, ki so jih zastavljali navzoči.

Po predavanju je omenjena medicinska sestra opravila še merjenje krvnega pritiska. Spomnimo naj, da bo merjenje krvnega pritiska opravljala tudi v bodoče, in sicer enako kot do sedaj, to je vsako prvo nedeljo v mesecu po 9. uri v OŠ Primskovo.

Rondo v Celovcu

Plesna skupina RONDO KUD Jevnica se je tudi letos udeležila odprtega prvenstva Evrope v show-dancu, ki je bilo 10. 3. 1991 v Celovcu.

Plesalke so se pomerile v dveh kategorijah, in sicer:

– v parih do 11 let sta plesali Darja Potočnik in Andreja Restović. S svojim plesom sta osvojili četrto mesto in zbrali dovolj točk za kvalifikacijo v nadaljnjem tekmovanju.

– v skupini do 11 let so dekleta s plesom na glasbo iz opere Fantom delile tretje mesto z Italijani in se tudi uvrstile v nadaljnje tekmovanje. To bo 13. in 14. 4. v Hasseltu v Belgiji.

Skupina RONDO bo letos nastopila v treh kategorijah. Poleg omenjenih plesov bodo dekleta branila tudi lanski naslov evropskih prvakov v kategoriji 12–14 let.

Letošnja konkurenca v Celovcu je bila močnejša kot lanska. Skupine številčno niso bile ločene. Tako se je naša sedmerica plesalk potegovala za najboljšo uvrstitev s številčnejšo močnejšimi skupinami – nekatere so štejele tudi preko 30 članov. Zato pa so doseženi rezultati še toliko bolj razveseljevali.

Natašine koreografije so resnično domiselne, sveže, velikokrat zahtevajo akrobatske sposobnosti deklet. Lani smo se z negotovimi koraki podali v svet, dosegli prve dobre rezultate, sklenili številna prijateljstva.

Tudi letos skupina v Celovcu ni ostala neopažena, srečevali smo številne prijatelje.

Prijetno je, če organizatorji tekmovanj ne iščejo le znanih imen plesne scene, ampak se z enako pozornostjo obračajo tudi na RONDO.

Poiskala nas je tudi nizozemska sodnica Berthy Marneef in nam prinesla pozdrave naših prijateljev in povabilo, da v aprilu zgotovo pridemo tudi v Nijmegen.

Torej nam ne preostane drugega, kot da zopet delamo, odpravljamo napake, iščemo sredstva... Ravno pri denarju se običajno zatakne, kljub temu pa nimamo vzrokov za črnogledost.

Brez pomoči staršev seveda ne gre in ravno ti so se letos še posebno angažirali.

Odločili smo se za izdajo plakata s predstavitev skupine, del prostora pa smo namenili sponzorjem, ki so prispevali nad 4.500 din in želijo biti imenovani.

Vsaka pomoč podjetij ali posameznikov nas v teh mačehovskih časih navdaja z zanosom in hkrati s čutom odgovornosti. Vsaka vaja, vsak napor je lažji, če čutiš, da okolica ni indiferentna, če verjame, da so naši otroci naš kapital, v katerega se zagotovo splača vlagati.

Zato vsem, ki ste se odzvali našim prošnjam ali se še boste, naša najiskrenejša zahvala.

Pred nami je nova prizkušnja. Naj gremo na pot brez napovedi, le z obljubo, da bomo naredili vse, kakor najbolje znamo.

Boža ŠARBEK

Dekleta jevniške plesne skupine RONDO, ki potuje te dni v Celovec. Na skrajni desni v zadnji vrsti je koreografinja Nataša Lovše.

Klavirski koncert na Bogenšperku

(is) V petek, 5. aprila je bila na gradu Bogenšperk prijetna glasbena prireditev, klavirski koncert treh učenk Glasbene šole Litija, ki končujejo 6. razred klavirja in s tem nižjo glasbeno šolo.

Ksenja ŠARBEK, Eva ŠEKLI in Nina SLABE, ki so koncert izvajale, so učenke glasbene pedagoginje Selme GRADIŠEK, ki je poskrbela za pester in zanimiv izbor skladb svetovnih avtorjev. V prečudovitem okolju poročne dvorane so zvočki klavirja, pod spretnimi prsti mladih pianistk izveneli prijetno za uho in orosili tudi kakšno oko številne publike. Dekleta so zaigrala 20 skladb, kot popestritev pa dodala igrivo Schormolinjevo »Zvonenjek«, ki so jo zaigrala šestročno.

Program je povezoval Gorazd MAVRETIČ.

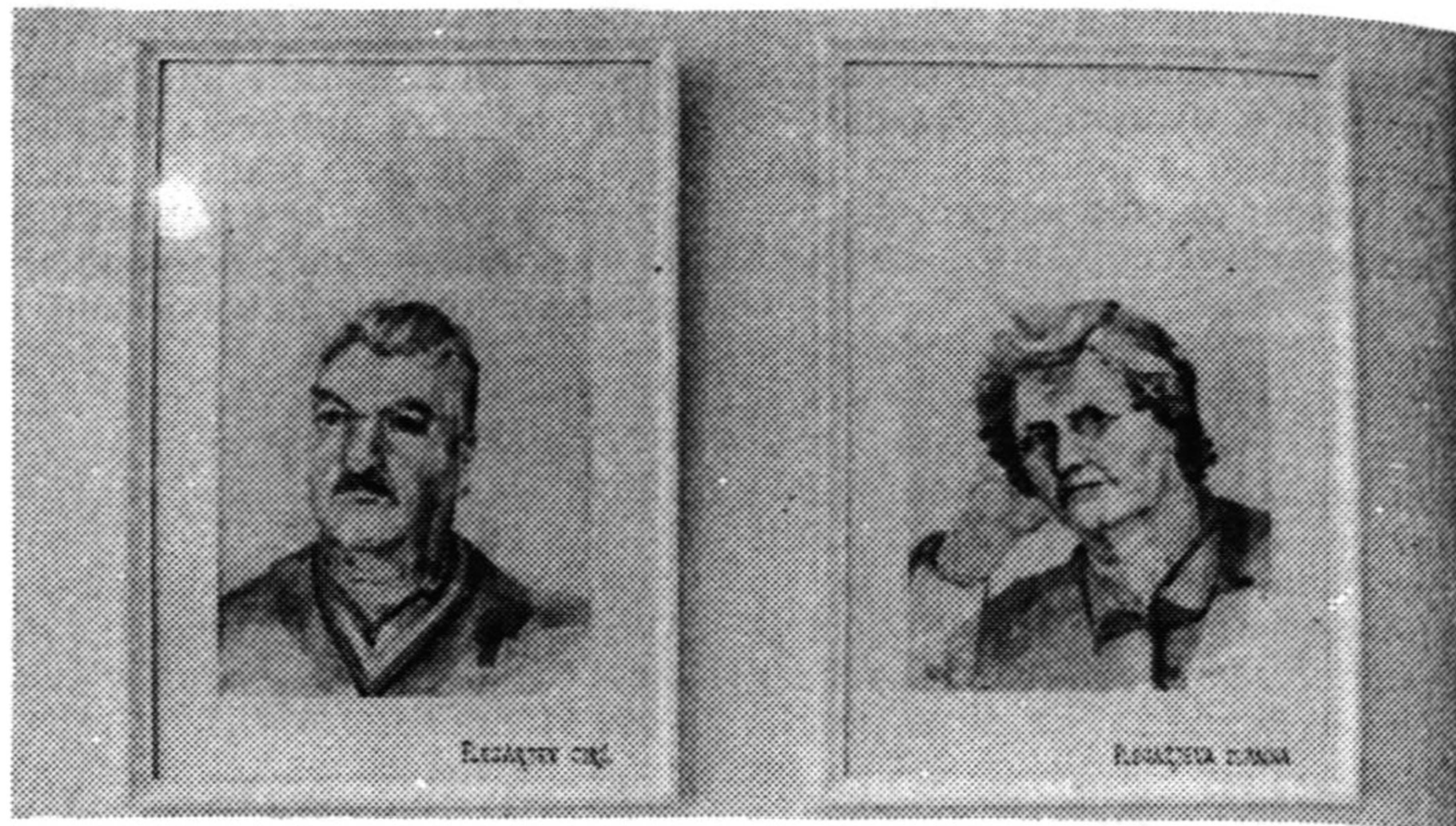
Koncert, katerega pokrovitelj je bil Zavod za izobraževanje in kulturo Litija, ter Glasbena šola, pa je bil posvečen tudi 200-letnici smrti W. A. Mozarta. Zato so mlade pianistke v naslednjem tednu svoj nastop ponovile tudi na osnovnih šolah v Gabrovki, Šmartnem, na Vačah in v Litiji ter s tem počastile Mozartov spomin in popestrile kulturno dogajanje. Njihovi vrstniki so jih lepo sprejeli in nagradili s prisrčnim aplavzom.

Foto: ZOFKA

Likovni dogodek v Kresnicah

Pavel Smolej razstavil portrete

Na letošnjo velikonočno nedeljo je v veroučni učilnici kresniškega župnišča razstavil šestnajst akvarelov – portretov domačinov naš krajan Pavle. Razstava je vzbudila veliko zanimanje in je na ogled vsako nedeljo po maši do birme, ki bo meseca maja.

Avtor se je lotil študijskega portretiranja nekaterih krajanov, ki so bili ali pa so še aktivni v kulturi. Na željo domačih je naslikal še mamo in tako je nastalo kar nekaj parov. Vsa dela so nastala v treh mesecih letošnje zime. Tehnika, ki jo je avtor uporabil, daje možnost ustvarjanja občutij in zračnosti. Podrejenost do portretiranja je velika, saj ni toliko svobode upodabljanja kot v naravi. In tudi tisti, ki smo si slike ogledali, portretirance poznamo.

Spontano slikanje je prineslo tudi idejo o razstavi in nato še njeno mesto. Po privolitvi župnika je avtor še z nekaterimi sovaščani uredil veroučno učilnico v majhen, prijeten, priložnostni razstaveni prostor. Po končani razstavi bodo dela portretiranci prejeli v trajno last, avtorju bodo plačali le stroške uokvirjanja in omogočili sposojlo za morebitno razstavljanje.

Razstava je tudi dokaz, da se lahko marsikakšna dobra ideja lažje uresniči izven okvira krajevnih institucij, ki jim je avtor večkrat trn v peti kot pa enakovreden sogovornik.

T.Š.

Peta plesna revija zasavskih glasbenih šol

(is) Učenke baletnega oddelka GŠ Litija, ki ga že vrsto let uspešno vodi Žužana BARTHA, so se v četrtek, 11. 4. 1991 udeležile 5. plesne revije zasavskih glasbenih šol v Radečah.

Revija je vsako leto v drugem mestu, prva takšna pa je bila 23. 5. 1986 v Hrastniku. Njeni pobudniki sta bili Žužana Bartha in ravnateljica glasbene šole Hrastnik Elizabeta Jolič, ki sta k sodelovanju pritegnili še plesne pedagoge iz drugih glasbenih šol.

Na reviji plešejo učenci različne zvrsti plesa, od klasične do jazz baleta, za katerega je posebno vneta spomladski ustanovljena skupina učenk višjih letnikov baletnega oddelka »ŽU-ŽU« iz Glasbene šole Litija.

Foto: ZOFKA

Zavod za izobraževanje in kulturo Litija je organiziral ob materinskem dnevu prireditev S teboj, mamica v pomlad, ki je potekala v litijski dvorani na Stavbah. V kulturnem sporedu so sodelovali: Litijski oktet, litijski in šmarški šolarji, plesalci skupin F in Kakadu iz Litije, skupine Renome iz Šmartna in ansambel Stik iz Litije (Foto: K. Šušteršič)

Kaj komu in kako ponoči osvetljevati?

V zadnjem času smo priča pojavu nočnega osvetljevanja cerkva. Menim, da ni potrebno posebej omenjati, čemu je noč namenjena. Kozmičnemu ritmu, v katerega je vključen človek, se pač ne da upirati. Pri urejanju prostora so lahko posegi z osvetljevanjem agresivni, neprimerni, čeprav je namen koristen, zlasti ko gre za javne komunikacije ali druge objekte.

Kaj pa je z objekti, ki označujejo kulturno podobo krajine? Po meni znanih podatkih je v občini Litiji 324 vrednot naravne in kulturne dediščine. Med temi je 61 umetnostno-zgodovinskih spomenikov. To so v glavnem cerkve. Vse imajo strokovno ocenjeno stopnjo vrednosti in varstvene pasove. Tu bi bil lahko polemichen, ker se v objekte in varovalne pasove često nestrokovno posega. V turističnih krajih je gotovo ponudba privlačnejša, če npr. na Bledu ponoči osvetlijo grad ali otoško cerkev itd. Kaj bi osvetlili v občini, da bi obogatili nočno podobo kulturne krajine, npr. taborske cerkve, cerkve, ki so bile namenjene brodarjem, gradove? Kako osvetliti objekt, da ne bo osvetlitev agresivno rezala noči? Zgodi se, da podnevi lep

baročni zvonik lahko ob neprimerni osvetlitvi ponoči dobi pošastno podobo. Kakšno barvo svetlobe? Kaj narediti s pokopališčem? Napisi na nagrobnikih prosijo za mir, tišino, večno lučko. Ali bomo spoštovali mrtve?

Pri osvetlitvi objekta gre za poseg v prostor, kjer bi morali odločati objektivni kriteriji. Kaj je komu všeč, je subjektivna zadeva. Kako priti do odločitve? Pri urejanju podeželskega prostora se v razviti Evropi uveljavljajo »vaške delavnice«, v katerih s prebivalci sodelujejo strokovnjaki (interdisciplinarnost), ki iščejo ustrezno konkretno rešitev. Nato sledi razstava zamisli in ko je tako rešitev konsenzno dosežena, dobi načrtovalec nalogo. Kdor se je kdaj vključil v kakšno javno obravnavo, bo lahko ugotovil, da je naš postopek popolnoma neprimeren. Pripombe lahko dajemo, ko so zadeve že več ali manj odločene in temu primerno dobrohotna pripomba izgine. To je postopek, ki konfliktnih žarišč ne razrešuje ampak utrjuje. Jasno pa je, da sam postopek le omogoči sodelovanje, če so ljudje vzgojeni za tako delo.

Pavel Smolej

VPRAŠANJE PM LITIJA

Zakaj policisti ne hodijo peš?

Zaradi številnih vprašanj, protestov, zahtev in podobnih intervencij ljudi, ki se obračajo na občino, pa tudi zaradi lastnih opažanj postavljam v naslovu napisano vprašanje. Gre preprosto za to, da ljudje od policije pričakujejo več, kot pa se jim zdi, da jim ta nudi. Mišljen je nadzor in ukrepanje pri vsakdanjih dogajanjih v Litiji, konkretno pri prometu. Hrup, ki ga povzročajo mopedisti, povzroča ljudem hude tegobe, kakšne so posledice stalnega prekomernega hrupa pa bi lahko povedali zdravniki. To se ponavlja že leta in leta pa se nič ne spremeni.

V večini evropskih držav lahko človek vidi policiste, ki svoj rajon v glavnem obvladujejo peš. Tako vse vidijo in slišijo ter ukrepajo. Ljudi poznajo, oni pa njih. Vsak človek ve, kdo je »njegov« policist; iz avta pa se bore malo vidi (saj je treba voziti!) in še manj sliši. Če bi se policisti, ki so zadolženi za Litijo, vsak dan popoldne in proti večeru tudi peš odpravili po mestu, bi šele imeli priložnost videti in predvsem, slišati mopede brez izpušnih cevi ali prirejene tako, da so čim bolj glasni. Cele gruče – tudi po pet skupaj – drve po ulicah, pa ni nikogar, da bi jih izločil iz prometa in kaznoval. To se ponavlja iz leta v leto. Pričakujem odgovor v smislu rešitve in ne kakšne obširne obrazložitve, koliko je premalo policistov, koliko imajo dela itd. Če bi v tistem času, ko se vozijo z avtom, hodili peš (ali lahko celo stali na mestu), bi vse naštetu tudi sami doživeli. Pa brez zamer in lep pozdrav!

T.B.L.
(naslov v uredništvu)

Težave z dolskim avtobusom

Človeku se zdi neverjetno, s kako slabim voznim parkom razpolaga SAP Litija, kajti avtobus, ki vozi na progi Dole-Litija, je obvezno nevozen najmanj enkrat na štirinajst dni (predvsem v zimskem času) oziroma odpelje praviloma z večjo zamudo. Morda zato, ker Dole niso center, vendar za Dolčane so. Morda pa avtobus niti ni tako slab, pa je nekaj narobe s šoferjem. Morda!? Ali pa drugače, če hočete; vse kaže, da bo nekaj narobe z ljudmi, ki se vozijo na tej relaciji.

Najbrž bi bilo mučno nekomu od odgovornih iz podjetja SAP Litija ogledovati zjutraj ob 4.30 na Dolah ljudi, ki se prestopajo sem ter tja, čakajo milosti s strani njihovega delavca – in se vsesplošno rekreirajo, da ne zmrznejo – posebno pozimi, pa tudi v tem času niso jutra nič kaj prijazna. Roko na srce, vsak rad zjutraj spi. Toda, ali moramo vstati samo potniki? Ali ni šoferja popolnoma nič sram, da ga morajo potniki buditi? Ali nima nobenega čuta odgovornosti?! Ali je sploh komu odgovoren? Ali v podjetju SAP nimajo disciplinske komisije? Na ta vprašanja potniki ne znamo odgovoriti. Podjetje in sam šofer pa bi morala imeti odgovore, ali pa jih vsaj v doglednem času poiskati. Zanimivo pri vsem tem pa je, da se to dogaja samo pri enem šoferju, pri ostalih – kadar ga pač nadomeščajo – pa je avtobus vozen in točen.

Ali SAP Litija nima dovolj sredstev za najem garaže (najbrž so to minimalna sredstva; včasih so ta sredstva bila, kajti pred leti je bil avtobus garažiran in pozimi predvsem topel), ali pa jih ima »preveč« in lahko mirne duše, brez kančka kakršnekoli odgovornosti, ogleduje, kako avtobusi – torej njihovo osnovno sredstvo – propadajo v mrazu in snegu, za potnike pa je itak vseeno, kajti na njih se nihče ne ozira oziroma se jih nič ne vpraša. Lahko so samo veseli, da se pripeljejo do zelene postaje, pa kakorkoli že. Za prevoz živali obstojajo določeni predpisi. Kaj pa za ljudi? Kje je človeška etika in morala?

In končno, dokler bo tako, kot je, bo vse po starem (voznik red določa šofer individualno in pika; brez vsakega ugovora!). Z veseljem pričakujemo konkurenco, kar bo logična posledica, da bo postavila neodgovorne in brezvestne ljudi na cesto. Takrat bo spanje zjutraj bolj sladko, pa še nadležnih potnikov ne bo.

Ob tej prisiljeni rekreaciji sredi noči človek premišljuje:

»Kje si, Litija in kako daleč si, Evropa?«.

Ogorčena »jutranja
rekreativka«

Naslov je v uredništvu Go

Odgovor SAP-a na pismo

Spoštovana občanka! Čudite se slabemu voznemu parku, ki ga ima SAP. V težkih časih, ko se podjetja borijo za preživetje, tudi naše ni izjema. Tudi pri nas moramo paziti in varčevati in si ne moremo privoščiti povsod novega sodobnega avtobusa. Priznamo, da je na Dolah avtobus star in izrabljen. V večjem mrazu je zjutraj nekajkrat zatajil. Priznamo, da nas to ne opravičuje.

Glede voznika je stvar drugačna. Voznik mora pravočasno pripraviti avtobus za vožnjo in po voznem redu odpeljati in tudi voziti po voznem redu. Če tako ne dela, se uvede proti njemu disciplinski postopek. Potniki na tej progi naj nepravilnosti voznika sporočijo na SAP, PE Litija. Do sedaj pritožb krajanov proti vozniku ni bilo. In še to. Naše podjetje avtobusov, razen redkih izjem, nima garažiranih. To bi bil za nas prevelik strošek.

Upamo, da bo problem Dol rešen z boljšim avtobusom in doslednim spoštovanjem voznega reda. Za vse ugotovljene nepravilnosti pa bo voznik kazensko odgovarjal.

Dole so blizu Litije in Litija je v Evropi.

SAP Ljubljana

IZOBRAŽEVANJE NA SREDNJI ŠOLI ZA RUDARSTVO IN GEOLOGIJO V ZAGORJU

NOVE MOŽNOSTI

S sklepom Strokovnega sveta za vzgojo in izobraževanje Republike Slovenije je bil v mesecu januarju 1991 sprejet vzgojno-izobraževalni program z nazivom GOSPODINJSKE STORITVE. Program je zasnovan eksperimentalno in se bo v šolskem letu 1991/92 izvajal na Srednji šoli za rudarstvo in geologijo v Zagorju O/S. Šola je bila tudi pobudnik in v prvi fazi pripravljalec programa. V slovenskem srednješolskem prostoru je bila že nekaj let prisotna potreba po popestritvi srednješolskih programov, posebno za dekleta. V želji, da bi se kar najbolj približali različnim poklicnim interesom mladine, smo, kot ustanova, navezali stike z Višjo šolo za gospodarske poklice v Rožu v Avstriji. Znano je, da na tej in podobnih šolah v Avstriji iščejo znanja tudi naše učenke in učenci. Po zgledu gospodarske šole smo oblikovali program 3-letnega poklicnega izobraževanja. Program je bil uvrščen v letošnje razpise srednjih šol.

Eksperimentalni program je usklajen s smernicami naših triletnih programov poklicnega izobraževanja, z nekaj posebnostmi, katere mu bodo dajale poseben pečat (več strokovno-teoretičnih in praktičnih področij, sklop izbirnih predmetov).

PREDSTAVITEV VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEGA PROGRAMA GOSPODINJSKE STORITVE

Število prostih vpisnih mest: 60

Trajanje izobraževanja:

3 leta

Pogoji za vključitev:

- uspešno zaključena osnovna šola
- veselje do praktičnih del na področjih: kuharstvo, strežba, šivanje, pisarniška dela, komunikacije in pomoč ljudem ...

Okvirna predstavitev programa:

Program bo vsebinsko enakovreden drugim 3-letnim poklicnim šolam, hkrati pa bo v strokovno-teoretičnih in praktičnih znanjih sledil ciljem avstrijske obrtno gospodarske šole. Učenci bodo pridobili solidno splošno izobrazbo in raznolika praktična znanja.

PREDMETNIK

1. splošno izobraževalni predmeti (slovenski jezik in književnost, tuji jezik, matematika z uporabnim računstvom, umetnostna vzgoja (likovni del), družboslovje in športna vzgoja).

2. strokovno teoretični predmeti in praktično usposabljanje na področjih gostinskega poslovanja, tekstila, pisarniških del

3. obvezne izbirne vsebine - 96 ur letno v 1. in 2. letniku, 32 ur letno v 3. letniku

4. izbirni predmeti: nemški jezik, oziroma računalništvo

Zaključek izobraževanja:

zaključni izpit bo obsegal:

- pisni in ustni izpit iz slovenskega jezika
- strokovno teoretični predmet
- praktični izdelek oziroma storitev z zagovorom

Možnosti zaposlovanja in nadaljnega šolanja:

- turizem
- gostinstvo
- gospodinjstva dela (organizirana pomoč na domu)
- nabava in prodaja blaga
- upravno-administrativna dela
- storitvena in servisna dejavnost

Kot nadgradnja 3-letnega programa je predviden 2-letni program, ki bo udeležence usposabljal za organizacijska, marketinška dela in poglobljal znanja iz strokovnih področij.

Opomba: Šola je v tem času pripravila tudi predlog vzgojno-izobraževalnega programa GOSPODINJSKA DELA - dveletni program.

Udeležence bi usposabljal za enostavna in manj zahtevna dela v kuhinji, šivalnici, prehranbenih in gostinskih obratih, čiščenju in vzdrževanju stanovanj in poslovnih prostorov ...

Na osnovi prispelih prijav (20-30 kandidatov) bomo poskušali program, ob strokovni pomoči ustreznih ustanov, pripraviti do 1. 9. 1991.

Vse dodatne informacije lahko prejmete na šoli v Zagorju, oz. po telefonu: (0601) 61-501, (0601) 61-918 vsak dan od 7. do 13. ure.

Ravnateljica:

Anica Ule-Maček, prof.

IZOBRAŽEVANJE

Poslančevo razmišljanje ŠOLA

Še vedno sem pod vtisom večrajšnjega sestanka predstavnikov vseh treh osnovnih šol. Ni bil slab, posebno ne v prvem delu, ko smo razrešili kar nekaj vzrokov, zakaj je v našem šolstvu tako in ne drugače. Žal tega niso slišali posamezni vodilni, tako da razprava v nadaljevanju ni šla v pravo smer in je ob koncu zvođenela brez pravih zaključkov.

Zakaj?

Nočem biti nesramen, ne žaljiv, vendar mislim, da z zastarelim mišljenjem ne moremo v prenovo šolstva. Ne moremo zato, ker se za boljšo opremljenost šol, novo tehnologijo, prehrano učencev, podaljšano bivanje, šolo v naravi in še mnogo drugega ne ZAVZEMAMO mi vsi poslanci, ampak to zahtevajo ubogi učiteljski, ki so tako ali tako med seboj skregani.

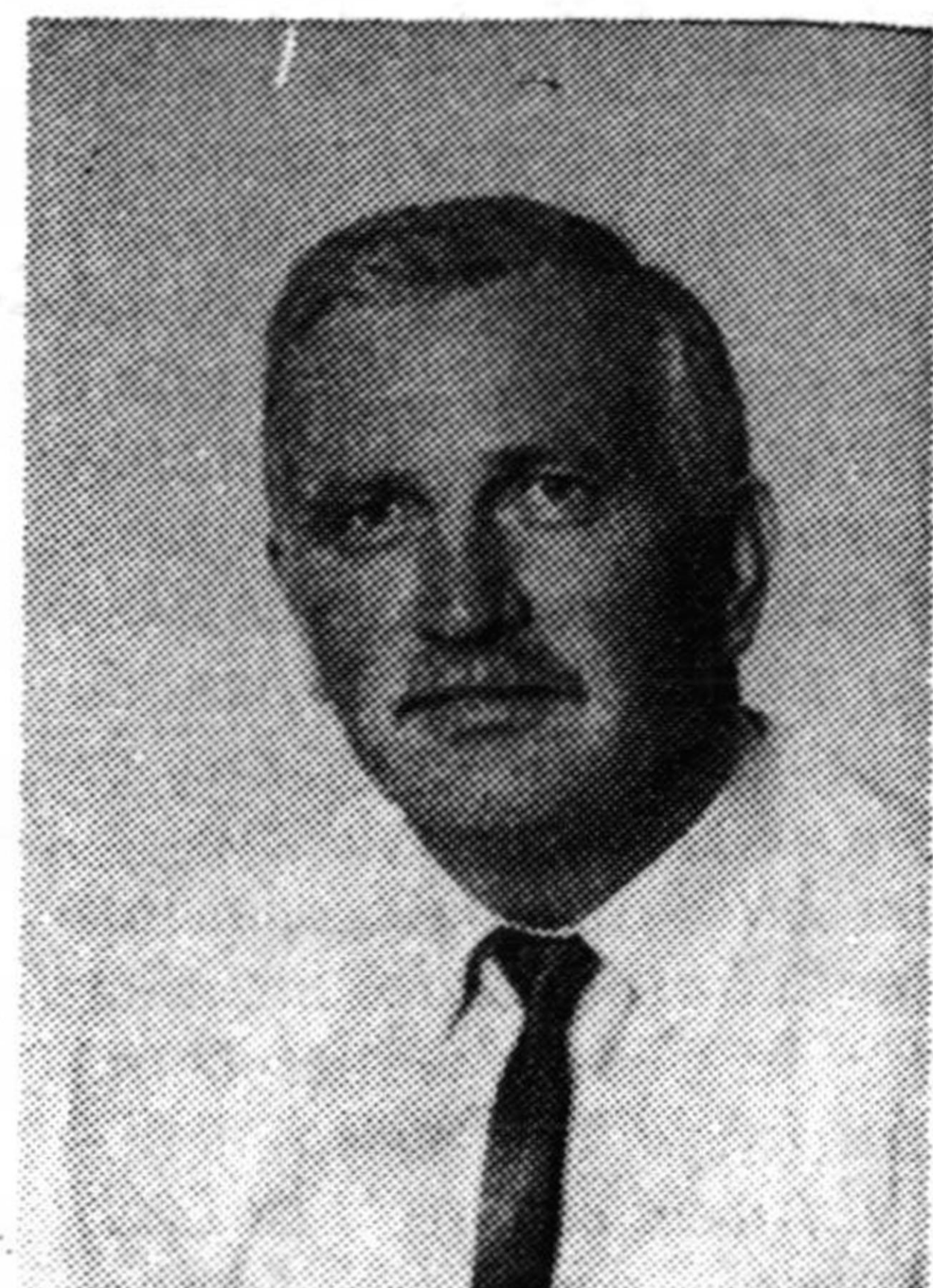
DA, po pravilu: Skregaj in vladaj!

In jaz sem to občutil na lastni koži, ki je v tolikih letih postala trpežnejše usnje in zato vam danes to pripovedujem, ali bolje, naglas razmišljam namesto vas. Da bom konkreten.

Nacionalni program predpiše Ministrstvo za šolstvo države Slovenije. In tega moramo izvajati - to je zakon. Kaj pa tisto drugo, ki šolo posebej bogati, kar dela šolo lepšo, prijaznejšo in bolj ustvarjalno. To je tisto, kar rečemo DODATNI PROGRAM, in samo o tem se moramo pogovarjati na tem zasedanju. Pa ne, da bo kdo mislil, da izsiljujemo, beračimo ali prosimo za preživetje. NE, sploh ne!

To, za kar se bomo dogovorili, bo dodatno delo in obveza le za šole v naši občini. To bo zahtevalo naše skupščine, ki bo šolam in učiteljem naložila dodatno delo in zato ga bo tudi plačala - do pare!, ali pa se ne gremo več.

Pozabili bomo na naš pedagoški eros, poslali učiteljico podaljšanega bivanja na cesto, prenehali s kosili, ukinili letno in zimsko šolo v naravi, prenehali z vsemogočimi krožki raznih vsebin in še mnogo, mnogo drugega. V Litiji nič več, v Ljubljani pa dvakrat toliko, ker imajo svoje otroke radi, ker vedo, v kaj vlagajo in ker ne jamljejo šole in učitelja kot nujno zlo. To je resnica. In ne mislite, dragi poslanci, da se nam v pri-

Janez Kobal

hodnosti res obeta enako kvaliteta šola po vsej Sloveniji. Še daleč ne. Od občine do občine bo različno, tako kot smo različni v zborih mi, poslanci. Če smo sami, brez šoloobveznih otrok, ali če jih še nimamo, ali pa so že pri kruhu, nas razprave o šoli prav malo zanimajo in najraje bi šli na »čik« pavzo. Pa ni prav tako. Celo neodgovorno je. V tem prostoru bi moralo priti do široke razprave prav o šolstvu, ker mnogim že leta in leta leži prav na dnu želodca. Pa se to ne zgodi. Zakaj? Morda še nismo prava družina ali pa imamo toliko drugih problemov, da so ti, o šolstvu, prav nepomembni v primerjavi z njimi.

In tole, najbolj grdo svojo misel, bom povedal na koncu. 25 let so me vodilni porivali v boj za denar, za plače, za šolo in me vedno v isti sapi tudi prepričevali, kako je litijsko gospodarstvo v dreku, v rdečih številkah, z blokiranimi žiro računom. Res je, ampak mene to v tem trenutku kot pedagoškega delavca prav nič ne briga, ZELO pa me prizadene kot poslanca.

V sebi sem to razčistil tako, da bo za moje osnovno delo v šoli skrbela država Slovenija z vsemi svojimi dobrimi in slabimi davkoplačevalci, da bo za boljšo šolo poskrbela ta naša skupščina in da bom jaz odgovoren za svoje delo najprej svoji vesti, svojim učencem in njihovim staršem, pa Zavodu za šolstvo, pa ravnatelju in IS občine, če mi bo ta naložil še kaj dodatnega dela - poleg nacionalnega programa.

Janez Kobal,
poslanec v zboru KS

ODPADKI

(1)

(Zaradi množice pojasnil, informacij in drugih podatkov, bomo poglavje o odpadkih objavili v več nadaljevanjih)

Čeprav odpadki ne predstavljajo edinega problema varstva okolja – tu so še problemi zraka, vode, hrupa, prostora, favne, flore, tal, krajine itd. – pa vseeno najbolj kličejo po rešitvi. Vidimo jih, kazijo okolje, imajo negativne vplive, lahko so strupeni, gabijo se nam . . . Pa vendar jih mi sami(!) tudi »proizvajamo« in z njimi ravnamo tako, da s tem sploh nismo zadovoljni.

Gre za dve vrsti odpadkov: komunalne in industrijske. Prve »proizvaja« vsak človek, drugi nastajajo kot odpadki v različnih tehnoloških procesih in predstavljajo še posebno nevarnost. Tokrat bo govora o komunalnih odpadkih in ravnanju z njimi.

KJE SMO?

Na splošno je Slovenija približno 20 let za razvitimi državami Evrope, npr. Nemčijo in Avstrijo, pri ravnanju z odpadki. Občina Litija pa je še nekaj let za Slovenijo, kar nas uvršča pravzaprav na dno zahodne Evrope. To so dejstva in mimo tega ne moremo. Torej gori rdeča luč, sicer nam bodo odpadki naredili nepopravljivo škodo.

Stopnje obdelave odpadkov lahko v občini razdelimo takole: v Litiji, Šmartnem in Jevnici je ravnanje z odpadki enostopenjsko – torej zbiranje in odvoz na deponijo – v preostalih krajih občine pa je ničstopenjsko (!), torej direktno odmetavanje na deponije.

Ravnanje z odpadki bi moralo biti vsaj tristopenjsko, in sicer: zbiranje in sortiranje – predelava – deponiranje. V razvitih državah nastopa med temi osnovnimi stopnjami še niz drugih postopkov in ukrepov, ki tvorijo zaključen koncept ravnanja z odpadki.

DEPONIE (SEDANJE)

Deponije – oz. odlagališča odpadkov – v naši občini so vse po vrsti nelegalne, torej na črno, brez kakršnihkoli dovoljenj, projektov, varovanja, saniranja itd. Števila odlagališč sploh ni možno ugotoviti – gotovo jih je več sto – saj so si jih ljudje omislili vsepovsod, za hišami, v potokih, gozdovih, v Savi, na obronkih, dolinah, ob cestah in poteh. Stanje, kakršno je, nas gotovo ne uvršča med evropsko civilizirane ljudi. Si lahko predstavljate neko občino, npr. v Avstriji, Nemčiji ali Švici, da bi odpadke kar takole odmetavali kot pri nas? Pa ravno v to Evropo rinemo in hočemo živeti tako kot oni, ki imajo deželo urejeno in čisto! S takšnim ravnanjem z odpadki in okoljem Evrope ne bomo videli, saj države EGS dajejo prav na varstvo okolja izredno veliko pozornost in od vseh članic zahtevajo dogovorjeno ravnanje z odpadki.

DEPONIIJA (ŠIRJAVA)

Kot sem že omenil, se odpadki, ki jih ljudje zbirajo v Litiji, Šmartnem in Jevnici, odvažajo na odlagališče Širjava pri Ponovičah. Širjava ne služi drugega imena kot odlagališče, saj o urejeni deponiji doslej tu ni bilo govora. Odpadke so pripeljali, jih stresli v izkopane jame in jih občasno zasipali. Odpadki so velikokrat goreli in tudi zgoreli, pa tudi Sava jih je odplavljala. Volumen odpadkov se je torej zmanjševal z zažiganjem in odplavljanjem!!!

Navsezadnje pa je treba tudi ugotoviti, da druge rešitve ni bilo možno pričakovati, saj v ceni odpadkov doslej ni bilo drugega stroška kot odvoz, stroška urejanja deponije pa ne.

Dokler ne bo pričela delati nova deponija, pa bo tudi Širjava postala bolj urejena. Odslej bo tu vsaj 8 ur na dan prisoten stroj (buldožer), ki bo sproti kopal jame, razporejal in stiskal odpadke in jih zasipal. Zravnane površine bodo zatravene. Tako bo Širjava v bistvu sanirana oziroma opuščena in tu bo v bodoče zelena površina – travnik.

Ko so pred leti pričeli voziti odpadke na Širjavo, je bil to izhod v sili. Druge možnosti ni bilo, saj takrat ni nihče delal na strokovnih pristopih za pridobitev urejene in lokacijsko primerne deponije. Pa tudi odpadkov je bilo manj, znanja o odpadkih pa tudi. Tako je improvizirana rešitev danes prerasla v ogromen problem.

Širjava nima niti enega pogoja, da bi tam bila deponija odpadkov. Kronski greh je v podlagi. Deponija namreč nima ne prave geološke podlage, niti nima urejenega dna (nepropustne mineralne plasti, nepropustna folija itd.). Še več! Dno deponije je dobesečno v vodi, torej v Savi, ki teče nekaj metrov zraven. Vse skupaj je poplavno območje, ki ga narasla Sava pogosto preplavi. Ob dejstvu, da tudi sestava odpadkov ni povsem definirana in da tu ni govora o kakšnem zajemanju izcednih vod (te se preprosto izcejajo v Savo!), je situacija vsakomur jasna. **Nova deponija je več kot nujna!!!**

Enaki negativni vplivi izžarevajo tudi iz drugih divjih odlagališč, ki so pogosto na bregovih Save ali množice potokov, v prepričanju odlagalcev, da jih bo voda odnesla in bo potem vse v redu. Posledice so seveda na dlani. Površinski vodotoki so dobesečno zadelani z vsemogočimi odpadki, vplivi na vodno in obvod-

no favno in floro so uničujoči, pogled v te – nekoč bistre! – potoke se vsakomur zagabi, na koncu pa se pokažejo še katastrofalne posledice na pitni vodi in zdravju oz. življenju ljudi.

DEPONIIJA (BODOČA)

Kaj torej storiti? Odgovor je jasen – sprejeti koncept ravnanja z odpadki kot ga imajo razvite evropske države. To pa pomeni poleg uvedbe že omenjenih več stopenj ravnanja z odpadki urediti tudi zadnjo stopnjo, to je odlagališče.

S sortiranjem odpadkov na izvoru in njihovo predelavo, se količina odpadkov za deponiranje zmanjša, kar je bistvenega pomena. Z deponiranimi odpadki pa je treba tudi strokovno ravnati in to na strokovno urejeni deponiji, tako da ima celoten sistem deponije čim manjši vpliv na okolje.

V Evropi je kot koncept sprejeta tako imenovana regionalizacija deponij odpadkov. To pomeni, da se več občin, okrajev ali pokrajin združi in uredi skupno deponijo. V Avstriji in Nemčiji npr. velja, da dovoljenj za deponijo ni možno dobiti za območje ki ima manj kot 50.000 do 80.000 prebivalcev (zavisi od zakonodaje posameznih držav). Potemtakem bi bila celo naša cela občina premajhna za eno samo deponijo, saj premoremo le 18.500 prebivalcev. Razmišljanje o deponijah po posameznih krajevnih skupnostih ali celo naseljih je zato strokovno in ekonomsko popolnoma zgrešeno. Celotna Ljubljana kot veliko mesto s sosednjimi občinami vodi akcijo za regionalno deponijo komunalnih odpadkov! Nekateri strokovne raziskave so pokazale, da bi imela lahko Slovenija le kakšnih 10 do 15 deponij komunalnih odpadkov. Izračuni pa so tudi pokazali, da je deponija tem cenejša, čim večje območje zajema.

DEPONIIJA (UREDITEV IN DELOVANJE)

Danes obstajajo mnoge tehnološke rešitve za izgradnjo in delovanje

deponij. Prvič, vsaka deponija mora biti lokacijsko izbrana na osnovi mnogih strokovnih raziskav. Drugič, mora biti deponija zgrajena strokovno, to pa v grobem pomeni naslednje: imeti mora ustrezno dno iz nepropustnih naravnih ali umetnih slojev, posebno nepropustno folijo na dnu, sistem lovljenja in ravnanja z izcednimi vodami, sistem odplinjevanja, zasipanja in ozelenitve, rok trajanja, način oz. načrt končne ureditve, obseg in še množico drugih elementov za varno delovanje. In tretjič, delovanje deponije je vezano na stalno prisotnost kompaktorja, buldožerja, delavcev – vzdrževalcev in paznikov.

DEPONIIJA (ZA LITIJSKO OBČINO)

Kot je bilo že omenjeno, bo imela občina Litija eno samo deponijo, saj tako strokovno kot ekonomsko ni sprejemljivo načrtovati česa drugega. Do poletja bodo znane strokovne raziskave o možnih lokacijah in izoblikovani konkretni predlogi. Nato bo stekel postopek dopolnitve občinskega dolgoročnega plana, postopki sprejemanja ureditvenega načrta, finančne konstrukcije, zagotavljanja denarja za izgradnjo in delovanje in – računamo – naslednje leto pričetek delovanja nove deponije.

Na novo deponijo pa je vezan tudi celoten koncept ravnanja z odpadki. To bo urejal nov **odlok** občinske skupščine, ki bo v skupščinsko proceduro sprejemanja posredovan še pred izgradnjo nove deponije.

Bistvena novost v novem odloku bo v tem, da bodo v organizirano zbiranje in odvažanje **vključeni vsi prebivalci občine**, nekatera območja pa tudi v sortiranje na izvoru.

Martin Brilej

PRIHODNJIČ: KAKŠEN BO KONCEPT RAVNANJA Z ODPADKI IN ORGANIZACIJA.

PLANINSKI KOTIČEK

Občni zbor Planinskega društva Litija

V soboto, 23. marca, so se litijski planinci v kar lepem številu zbrali na svojem 43. rednem občnem zboru.

Brez strehe nad glavo

Predsednik društva Albin Jesenšek že v kratkem uvodnem nagovoru ni mogel mimo trenutno največje težave društva, t. j. vprašanja poslovnih prostorov. Pisarna v Domu TVD Partizan na Boriškovi ulici v Litiji je bila čez zimo neogrevana in zaprta, sedaj pa je celotno zgradbo odkupil Centromerur in bo planinsko društvo slej ko prej moralo izprazniti prostore, ki jih uporablja. Upravni odbor društva bo temu problemu namenil svojo naslednjo sejo, pričakuje pa tudi večjo pomoč občine.

Občni zbor je v imenu Planinske zveze Slovenije in MDO Zasavje pozdravil Lojze Anzelc. Občnega zbora so se udeležili tudi predstavniki planinskih društev Dol pri Hrastniku, Trbovlje, Zagorje in Sevnica.

Umetna stena za alpiniste

Poročilo alpinističnega odseka je podal Rihard Bučar. Članov je 20, od teh jih je 10 aktivnih, imajo dva inštruktorja, alpinistično šolo pa letos obiskuje 5 tečajnikov. V preteklem letu je bil poudarek na zimskih turah, turnem smučanju in ledenem plezanju. Veliko časa in truda je zahtevala izgradnja umetne plezalne stene v litijski športni dvorani. Stena bo omogočala redno vadbo in s tem dvig kvalitete plezanja. Član odseka Darko Juhant je v lanskem letu dosegel status športnika republiškega razreda, udeležil pa se je tudi alpinistične odprave v Pamir v Sovjetski zvezi. V letošnjem letu pa načrtujejo dva plezalna tabora v Paklenici, zimski tabor v Tamarju, organizirali pa bodo tudi alpinistično šolo.

2. SPOMLADANSKI POHOD NA GEOSS bo 18. 5. 1991

Start pohoda bo med 8. in 9. uro zjutraj od upravne zgradbe Predilnice Litija.

Hoje bo za 3 do 4 ure, prav zmeroma najprej čez Svibno na Strešni vrh pa dol pa spet malo gor na Konj. Tu bo seveda malo odmora, nato pa po lepih gozdnih poteh in obronkih do Vač, kjer bo pri kmečkem turizmu Magdič spet odmor. Letos bomo v središču Vač zavili na desno proti vzhodu in se bomo po ogledu vaše situle (Klenik) povzpeli na Slemšek. Sledil bo spust na Klanec in od tu na GEOSS. Tudi tu bo pri kmečkem turizmu Kimovec prijetno in veselo.

Po osvežitvi pri Kimovcu bo vsak udeleženec sam izbral, kaj bo počenjal okrog GEOSS-a. Možnosti bo kar nekaj: travnato igrišče, odbojka, počivanje in klepetanje v veseli družbi...

Za povratek z GEOSS-a bo lahko poskrbel vsak sam, saj organizator namenoma noče nikogar siliti v avtobus takrat, ko bo najbolj »lušten«.

Za vsak slučaj pa bo poskrbljeno tudi za prevoz iz GEOSS-a v Litijo, najbrž s posebnim avtobusom.

Plodno delo mladinskega odseka

O delu mladinskega odseka je poročal njegov predsednik Roman Ponebšek. Odsek je za občni zbor izdal 3. številko Prusika, v kateri je prikazal svoje delo v preteklem letu in načrte za letos.

Prvi dve številki Prusika sta izšli v taboru na Smokuški planini. Odsek je v preteklem letu pridobil dva mladinska vodnika, tečaj v Bavščici sta uspešno končala Roman Ponebšek in Helena Mohar. Planinska zveza Slovenije je podelila zlati znak mladinskega vodnika Ani Mohar za njeno dolgoletno uspešno delo z mladino.

Hoja v hribe se prične že v vrtcu, tako so vse tri enote v preteklem letu organizirale kar 16 izletov in če seštejemo vse udeležbe, pridemo do številke 1.200. Tudi letos bo v vrtcih akcija Ciciban – planinec potekala enako intenzivno.

Mladi planinci na osnovni šoli v Šmartnem so lani izvedli osem izletov. V akciji mladi planinec je 13 učencev izpolnilo pogoje za bronasti znak, Jani Peterlin pa za srebrni znak. V letošnjem letu pa za višjo in nižjo stopnjo načrtujejo kar 16 različnih izletov.

Planinska sekcija na Osnovni šoli Litija je izvedla 12 izletov, čistilno akcijo na Miklavžu in seveda dve izmeni tabora na Smokuški planini. V akciji Mladi planinec je po 14 učencev prejelo bronasti in srebrni znak, zlati znak pa so prejeli: Damjan Štrus, Urška Mahkovic, Klemen Rozina, Tomaž Mahkovic, Eva Lesjak, Špela Lesjak, Miha Krnc, Aleš Bregar, Sašo Jovanovič, Špela Kokalj, Miha Jančar in Urška Dobravec. Povejmo še, da je pogoj za bronasti znak udeležba na 6 vodenih izletih, za srebrni znak 12 in za zlati znak na dvajsetih izletih. Načrti za letos pa ob organizaciji planinskega tabora zajemajo še vrsto izletov v sredogorje.

Skrbi gospodarske komisije

V imenu gospodarske komisije je poročal Vinko Damjan. V preteklem letu so bila opravljena številna vzdrževalna dela na domu na Jančah, številni pa so tudi načrti za letos: pod macesni želijo postaviti provizorični kiosk za zunanji bife, montirati lesene opažne stene pred kuhinjo in bifejem, tlakovati del dvorišča, nabaviti gorilec za kurilno olje in cisterno, izvesti delno toplotno izolacijo nad okni spalnic itd. Iz finančnega poročila doma je razvidno, da so celotni stroški obratovanja doma, vključno z osebnimi dohodki upravnice in pomočnika strežbe ter investicijskim vzdrževanjem, znašali 267.682 din in so se v celoti pokrili z lastno dejavnostjo.

Badjurova krožna pot in pohod na Tisje

Franc Štrus je poročal o Badjurovi krožni poti in pohodu na Tisje. Badjurova krožna pot je do lanskega novembra tvorila sklenjen obroč okrog Litije, takrat pa jo je prekinila narasla Sava, ki je odnesla most v Renkah. Pot je v minulih 17 letih prehodilo 1.267 planincev, samo lani pa jih je bilo 70. O pohodu na Tisje pa smo poročali že v prejšnji številki Občana, zato tokrat povejmo samo, da je bilo med 912 udeleženci 222 takšnih, ki so bili na pohodu prvič.

Prizadevni markacisti

Načelnik markacijskega odseka Andrej Cirar je udeležence zbora seznanil s tem, da so markacisti svoje načrte v celoti uresničili. Tako so obnovili in očistili odsek Renke-Kolk-Senožeti, očistili in obnovili markacije na odsekih Velika Preska-Polšnik ter Javorski pil-Tisje-Rodni vrh, predstavili traso Badjurove krožne poti na odseku Tisje-Rodni vrh in pripravili traso za spominski pohod na Tisje.

RISBA: ALONZ BERLEC

Na finančno poročilo ni bilo pripomb

Finančno poročilo za leto 1990 je podala Meri Rotar.

Nadzorni odbor, ki ga vodi Marija Konjar je s finančnim poročilom soglašal in je članom UO dal priznanje za vložen trud in dosežene uspehe.

Priznanja in odličja

Na občnem zboru je predsednik Planinske zveze Slovenije Lojze Anzelc podelil bronasta odličja PZS, prejeli so jih: Andrej Janežič, Peter Matoz, Aleš Mohar, Helena Mohar, Marija Rotar in Tone Sladovič.

Štirje litijski planinci so prejeli značko za prehojeno Badjurovo pot. Za 9 litijanov so bile pripravljene značke zasavske planinske poti, med njimi tudi za Draga Simončiča in Viktorja Čebelo, ki sta pot prehodila devetkrat, oz. osemkrat. Kot najmlajši pa je značko zasavske planinske poti prejel osemletni Tomaž Zaman iz Male Kostrevice.

Že pred pričetkom občnega zbora je Ana Mohar prikazala diapozitive s poletnega tabora na Smokuški planini pod Stolom in s proslave 85-letnice društva, ki je bila septembra 1990 na Jančah. Ob tej priložnosti je tudi podelila bronaste, srebrne in zlate znake Mladi planinec, prejemniki zlatih znakov so naštetih zgoraj, sicer pa je bilo učencem z litijske šole podeljenih 40 znakov, Šmarčanom pa 14.

Po končanem uradnem delu občnega zbora so se planinci zadržali v prijetnem in planinsko sproščenem vzdušju.

Borut Vukovič

ZA SPOMIN

Vsak udeleženec majskega spomladanskega pohoda na Geometrično središče Slovenije na Sp. Slivni nad Vačami, bo prejel tudi posebno izkaznico, kamor bo vpisoval pohode. Tisti, ki so bili na pohodu tudi lani, pa bodo poleg izkaznice dobili še evidenčni žig za drugi pohod.

Letos bo pohod odprtega značaja, to pomeni, da ne bo nimenjen samo ljubiteljem hoje in narave iz litijske občine, ampak tudi drugim, vsak bo dobrodošel.

Pohod bo sprostivnega značaja, primeren prav za vse ljudi, od najmlajših pa do starejših. Primeren je za družinski izlet v naravo, prav gotovo pa bo med udeleženci veliko skupin prijateljev in znancev ter društev, ki tudi sicer hodijo skupaj. Tudi tisti, ki nimajo stalne družbe, jo bodo na tem pohodu zanesljivo našli.

Pridite, takrat bo že vse zeleno! Informacije na tel. 881-104.

V.P.

ZAHVALA

Ob izgubi našega moža, očeta, dedka
in pradedka

FRANCA STANCARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za
darovano cvetje, sveče ter izrečeno sožalje.

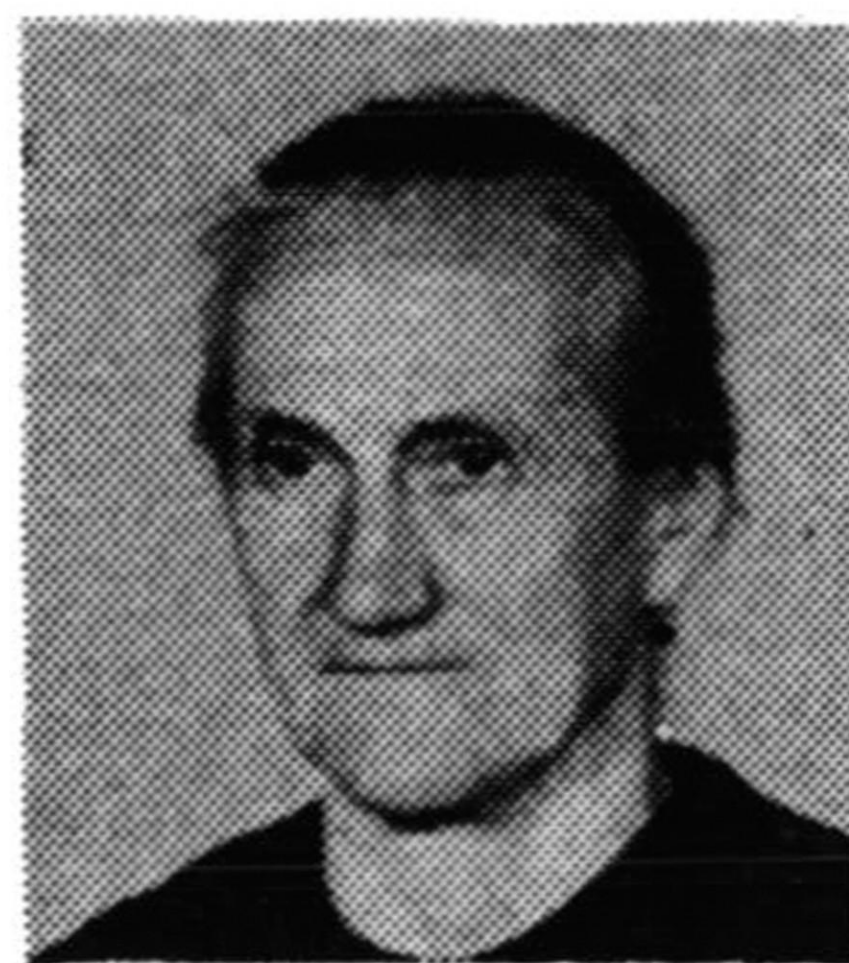
Iskrena hvala GD Breg, g. župniku, g. Jesenšku za zadnje besede ter
šmarskim pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoči: vsi njegovi

*Vedno si pri sebi nas želela imeti,
a zdaj si morala umreti.
Tiho si nas zapustila,
a v srcu žalost nam pustila.*

ZAHVALA

Ob izgubi naše dobre mame, stare mame in
prababice

ANTONIJE IZLAKAR Zg. Jablanica 21 Šmartno pri Litiji

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prija-
teljem za darovano cvetje in sveče ter izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki
ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna hvala zdravnikom ZD Litija, gospodu župniku iz Šmartnega
za lepo opravljen obred, govorniku KS Zg. Jablanica ter trobentaču za
Tišino.

Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: hčerke Marija, Tončka, Poldi, Slavka, Milka in Vida
z družinami ter sinova Franci in Edi z družino

ZAHVALA

Ob nenadni in mnogo prerani izgubi
našega brata

VIKTORJA TRELCA s Polšnika

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno
sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Najlepša hvala pevcem, govorniku Francu Repovžu in gospodu župni-
ku za pogrebni obred.

Žalujoči: sestre Pepca in Ivanka, brata Stane in Marjan
z družino

*Ljubila si zemljo,
ljubila si dom,
zdaj pa brez tebe
je prazen naš dom.*

ZAHVALA

Ob tragični smrti naše drage mame,
stare mame in prababice

MARIJE OBOLNAR

se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, še posebno družinam
Šušteršič, Železnik in Vrhovec za nesebično pomoč, vsem, ki so daro-
vali cvetje ter gospodu župniku za cerkveni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

V SPOMIN

FRANCKI FEMC Dolgo Brdo

Minilo je žalostno leto, odkar te več ni, a spomin nate vedno živi (v
srcih naših z nami si).

Vsem, ki se je spominjate, ji prinašate rože in obiščete grob, se najlepše
zahvaljujemo.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi ter prerani
izgubi moža in očeta

VALTERJA RITTERJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za
pisno in ustno sožalje, darovanje cvetja ter številno spremstvo na
njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala Lesni industriji Litija za pomoč in organizacijo pogreba,
gospodu Bohu za izrečene poslovilne besede, Gostinskemu podjetju
Litija in Društvu finančnih knjigovodij pa za darovano cvetje. Hvala
gospodu župniku za lepo opravljen obred in gospodu Dimkarovskemu
za odigrano Tišino.

Vsem še enkrat hvala

Vsi njegovi

Preberite in povejte prizadetim Obvestilo bralcem

Vse bralce obveščamo, da Glasilo občanov pošiljamo
na naslove vseh gospodinjstev v občini. Občane, ki sta-
nujejo na istem naslovu in imajo svoja gospodinjstva in
bi radi prejeli GO, pozivamo, naj se osebno oglasijo
na matičnem uradu v Litiji in prijavijo svoje gospodinj-
stvo. Prav tako opozarjamo občane, da so po zakonu v
osmih dneh dolžni javiti matičnemu uradu vsako spre-
membo bivališča. Le tako vam bomo lahko pošiljali GO
na vaš pravi naslov.

Prelest, Ljubljana

Obvestilo dopisnikom

Vse DOPISNIKE Glasila občanov prosimo, da pod svoja besedila
napišejo svoje polne naslove in številko svojega žiro računa, oz. izja-
vo, da jim žiro računa ni treba odpreti. Podatke potrebujemo izključ-
no zaradi izplačila honorarjev in so pri izdajatelju shranjeni kot tajni.

PRELEST, d.o.o.

Zlatoporočenci

Zlatoporočenca Janez in Marija Bučar iz Reke Gozda sta praznovala 50 let skupnega življenja 9. februarja letos na gradu Bogenšperku, nato pa še doma v krogu svoje družine. Rodilo se jima je 9 otrok, od katerih je živih še 6, imata pa še 13 vnukov in 2 pravnuka. (Foto: Zofka)

Petnajstega februarja je minilo 50 let, kar sta se v Ljubljani poročila Jože in Marija Sotlar, ki sedaj živita v Zavrstniku. Zlato poroko sta praznovala 16. februarja na Bogenšperku. (Foto: Zofka)

Martin in Frančiška Uštar iz Kresnic sta obhajala zlato poroko na isti dan, ko sta se pred pol stoletja poročila, to je 16. februarja. Mnogim čestitkam se je pridružil tudi Mirko Kaplja, litijski župan. Tudi uredništvo Glasila občanov čestita vsem trem parom zlatoporočencev. (Foto: Zofka)

Letovanje v Banjolah

Počitniški dom v Banjolah pri Puli se bo letos preimenoval v Dom ZB Cintinera, ki bo imel sedež v Ljubljani, oziroma v Hotel Cintinera Banjole. Letovanje za borce bo potekalo podobno kot prejšnja leta. Izmene gostov bodo 5., 15. in 25. v mesecu z odhodom iz Ljubljane ob 13. uri. Popust za borce je v predsezoni in posezoni 25 %, v glavni sezoni pa 20 % na ceno penziona.

In še letošnje cene?

V aprilu, maju in oktobru je cena penziona od 207 do 270 din v dvoposteljni in od 269 do 351 din v enoposteljni sobi; v juniju in septembru od 243 do 310 din (dvoposteljna) in od 316 do 403 din (enoposteljna). V glavni sezoni, to je v juliju in avgustu, pa se cene gibljejo od 315 do 380 din v dvoposteljni in od 410 do 494 din v enoposteljni sobi. Cena je odvisna tudi od tega, ali ima soba balkon, kopalnico ali samo tuš.

Za vse druge podrobnosti in pogoje letovanja ter morebitne prijave se obračajte na Občinski odbor ZZB NOV Litija, Ponoviška 6.

B.Ž.

TURISTIČNA AGENCIJA LIST

Litija, Ponoviška 12
tel.: 881-269

Maja za 20 do 30 odstotkov cenejša potovanja

1. PRVEGA MAJA NA ČEŠKOSLOVAŠKO (dva dni, samo 450,00 din)

2. ob sobotah: 11. maj: ŠKOCJANSKE JAME, LIPICA, VIPAVA, ZEMONO; 18. maj: GRADEŽ, OGLEJ, PALMANOVA, GORICA (Italija); 25. maj: CELOVEC, GOSPOVETSKO POLJE, OSOJSKO JEZERO (Avstrija); 8. junij: ŠUŠTARSKA SOBOTA V PADOVI; 15. junij: JURJEVANJE V ČRNOMLJU.

3. Sindikalni izleti, počitnice, potovanja v tujino, zdravljenja v zdraviliščih . . .

V tujini možnost nakupovanja. Prijavite se lahko osebno, v pisni obliki ali po telefonu. Pokličite ali pišite za podrobne informacije. Izkoristite možnost poceni potovanj.

Vsak, postane član Kluba List s popusti in drugimi ugodnostmi. Jeseni žrebanje za člane. Med nagradami: dvodnevni polni penzion v slov. turističnem središču, pet aranžmajev v organizaciji naše agencije . . . Sprejemamo turistične spominkov v prodajo.

Odprto: torek, četrtek in petek med 8. in 13. uro, sredo med 8. in 12. ter 15. in 18. uro, sobota, nedelja, ponedeljek: ZAPRTO

Obvestilo

Obveščamo vse občane in podjetja, ki so zainteresirani za organizacijo odkupne postaje za zbiranje in odkup odpadnih surovin (kosovnega materiala, kovin, papirja itd.) da se javijo na občini Litija, Jerebova 14 – Oddelek za urejanje prostora (soba 39).

ODDELEK ZA UREJANJE PROSTORA SO LITIJ

mala OGLASA

Izgubila se je svetlo siva muca, podobna perzijski. Okoli vratu nosi temno sivo ovratnico. Najditelja prosimo, da pokliče na številko 874-109. Čaka ga nagrada! HRI-BAR Marjeta, Sp. Log 34, 61282 SAVA pri Litiji

Avtomobilske ključke, izgubljene na Svibnu, z obeskom R, lahko dobi lastnik na občini Litija (soba 39).

ODDELEK ZA OBČO UPRAVO OBČINE LITIJA
razpisuje na podlagi 13. člena Zakona o postopku z najdenimi stvarmi (Ur. l. SRS, št. 31/76)

JAVNO DRAŽBO

naslednjih najdenih predmetov, ki jih je prejel v hrambo:

1. **pregibna ročna denarnica**
2. **2 motorni kolesi TOMOS**
3. **4 KOLESA ROG**

JAVNA DRAŽBA BO V SOBOTO, 18. MAJA 1991, OB
10. URI, PRED ZGRADBO OBČINE LITIJA, JEREBOVA
ULICA 14.

**ZAVOD ZA
IZOBRAŽEVANJE
IN KULTURO**
Ponoviška 3, LITIJA

Za Radio Trbovlje na valovni dolžini 103,9 MHz zbiramo naročila za objavo vseh vrst oglasov, čestitk poslušalcev in reklamnih objav. Naročila sprejemamo tudi po telefonu št. 881-718, vsak dan, razen sobote, od 7. do 14. ure, ob sredah pa do 16. ure.

Za oddajo LITIJSKO OKENCE vabimo k sodelovanju nove sodelavce. Delovnim organizacijam, obrtnikom in drugim zainteresiranim organiziramo učinkovito ekonomsko propagando preko radia, ki ga lahko slišite od Zagreba do Jesenic. Možnost sodelovanja preko sponzorstva! Pokličite nas, o vsem se bomo dogovorili!

NOVOSTI V ARIANI

Če je vaš problem kje kupiti metrsko blago, poiskati nekoga za pomoč pri izbiri in izdelavi, se oglasite pri nas in z veseljem vam bomo pomagali.

Vsak ČETRTEK, od 16.30–18.30, vam nudimo nasvete MODNE OBLIKOVALKE. OMOGOČAMO TUDI IZDELAVO OBLAČIL.

IZBERETE LAHKO MED NASLEDNJI MI VRSTAMI BLAGA:

- PLIŠ ENOBARVNI IN POTISKANI
- VISKOZA V MODNIH BARVAH - ENOBARVNA IN VZORČNA
- STRETCH
- VISKOZA JERSEY
- MEŠANICA VOLNE IN BOMBAŽA
- PODLOGE IN ...

PO ZELO UGODNIH CENAH VAM NUDIMO ŠE:

- TRENIRKE VSEH VELIKOSTI
- MIKICE S KAPUCO IN BREZ
- POLO SRAJCE 100 % BOMBAŽ
- JEANS HLAČE LEVI STRAUSS
- OTROŠKE IN MLADINSKE HLAČE
- MLADINSKE JAKNE
- BOMBAŽNE PÜLOVERJE
- SRAJCE IZ VISKOZE
- PIŽAME OD 1-14 LET
- HLAČE IZ PLIŠA VSEH VELIKOSTI
- ELASTIČNE HLAČE (PAJKOVKE) IN ...

VABI VAS TRGOVINA ARIANA LITIJA (GRAŠKA DOBRAVA) C. ZASAVSKEGA BAT. 25, LITIJA TEL.: 882-319

DEL. ČAS OD 9. do 12.30 IN 16.-19.30, SOBOTA 9.-13. URE

Cepljenje lisic proti steklini

Steklina je naglo potekajoča virusna bolezen ljudi in živali, ki se prenaša z ugrizom in se vedno konča s smrtjo okuženega človeka ali živali. Razširjena je po vsem svetu.

Okužba se vzdržuje pri lisicah, ki lahko okužijo z ugrizom domače živali. Človeka lahko okužijo stekle domače živali, lahko pa tudi zveri - lisice. Zato bomo v soboto, 11. maja letos, izvedli akcijo cepljenja lisic proti steklini z vabami in s tem prerpečevali možnost okužbe ljudi in živali s steklino. V nekaterih evropskih državah so uspešno zaježili steklino na območjih, kjer so izvedli cepljenja lisic.

V občini Litija bomo na območju KS Ribče, KS Hotič, KS Vače, KS Litija - levi breg in KS Sava izvedli akcijo za vabami, ki jih bodo položili lovci na določena mesta v gozdovih in na polju. Vabe so rjavo sive barve, vonja po ribji moki in so podobne piškotom. Ko lisica vabo pregrizne in prežveči, pride cepivo v usta, kjer prične razvijati zaščito proti steklini.

Cepivo je neškodljivo za domače živali. To velja tudi za ljudi, s pripombo, da ne sme priti do dotikanja vabe in nato do prenosa z rok do oči. Če pa slučajno pride do direktnega stika z rano, očmi ali usti, je potrebno kontaktno mesto umiti z milnico in splakniti z vodo. **Takoj je treba poiskati zdravniško pomoč!**

Na cepnih območjih bomo namestili lepake z napisom:
POZOR, OBMOČJE CEPLJENJA PROTI STEKLINI!
PSE VODITE NA VRVICI!

Vodja štaba za izvedbo peroralne vakcinacije lisic:
spec. akad. st. Uroš Andrenšek, dipl. vet.

»CIP Cementni izdelki Praprotnik«

Praprotnik Vinko
Zg. Log 4, Litija
tel.: 882-318

Po konkurenčnih cenah vam izdelamo umetni kamen, vse vrste cvetličnih lončkov, mejnike, betonske ograje, različne betonske figure, betonske mize in stole, fontane in ...

Tudi v Litiji NOVA SPECIALIZIRANA PRODAJALNA KOZMETIČNIH IZDELKOV svetovno znanih proizvajalcev ter ekskluzivnih modnih dodatkov za vsak žep!

OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE!

DROGERIJA

MEDEJA

Cankarjeva 1
(Prizidek restavracije pošta), Litija

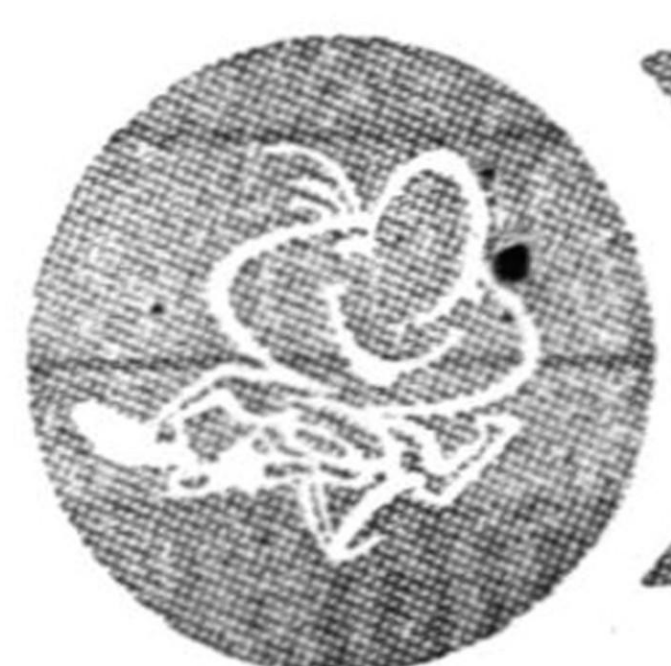

DANICA FRIŠKOVIC
Jerebova ul. 61270 LITIJA

Delovni čas:
ob delavnikih: dopoldan in popoldan
v soboto: dopoldan

Cenjene stranke obveščamo, da smo v Litiji na Jerebovi ulici odprli

O P T I K O

ŠPORT IN REKREACIJA

Kegljavke se predstavljajo

Ženske rekreacijsko kegljanje se je v Litiji začelo okoli leta 1980, ko je s priložnostnim treningom enkrat tedensko pričelo sedem deklet. Takrat so odigrale tudi nekaj prijateljskih tekem z vrstnicami iz Krškega, Zagorja in Trbovelj.

Leta 1989 so že nastopile na kvalifikacijah za vstop v II. republiško ligo, kamor se zaradi premočne konkurence kegljavk iz Celja in Novega mesta, žal, niso uspele uvrstiti.

V sezoni 1989/90 so prvič natopile v »pravi« kegljaški ligi – v ligi ljubljanske kegljaške zveze, kjer so nastopale moške, ženske in mešane ekipe. V konkurenci ženskih ekip so zasedle prvo mesto in se tako uvrstile v II. republiško ligo – vzhod.

V naslednji sezoni so že nastopale v družbi prekaljenih ekip iz Slovenj Gradca, Slovenske Bistrice, Maribora, Novega mesta in Šentjurja pri Celju. Šestkrat so

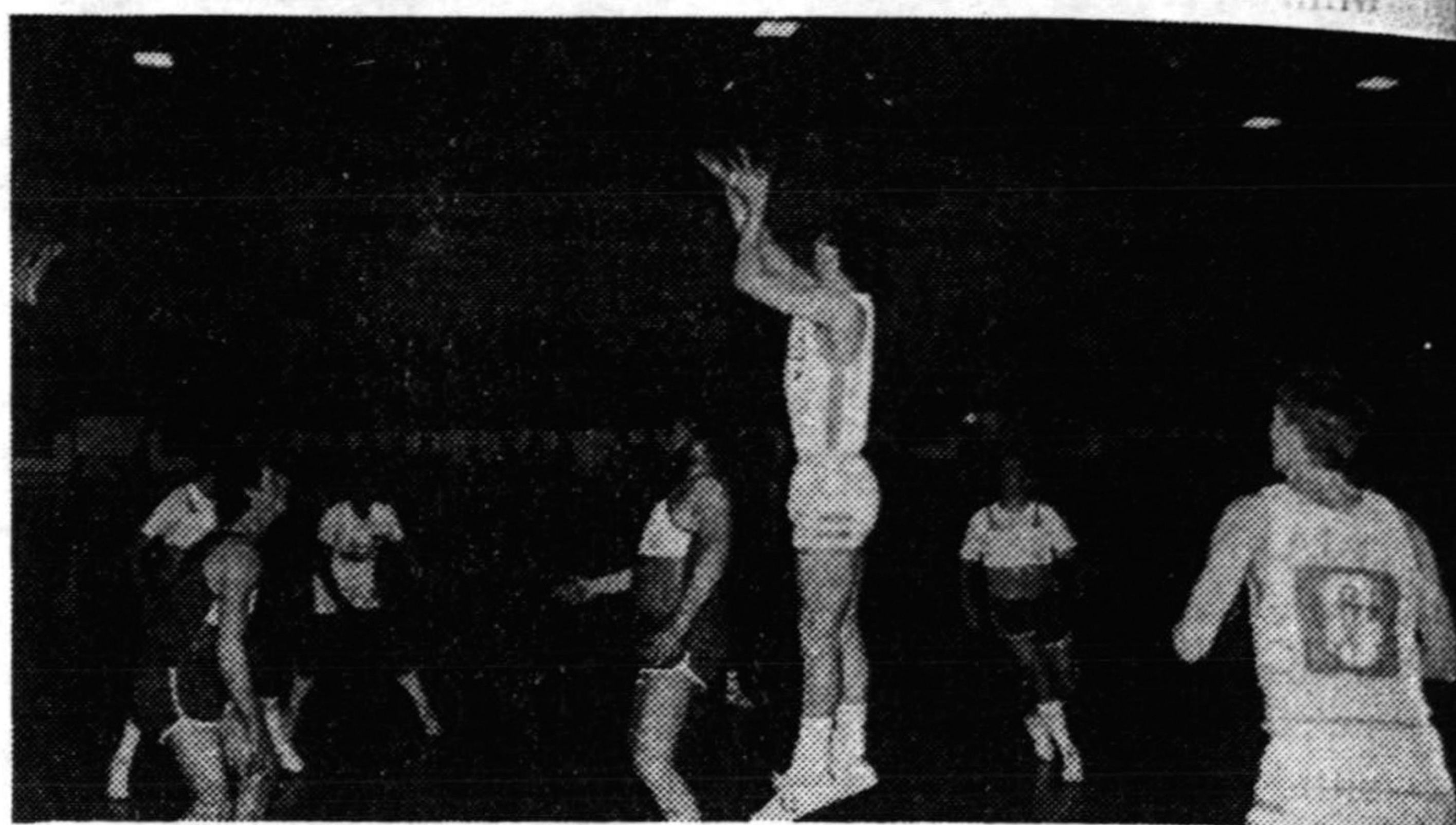
zmagale in osvojile peto mesto, kar je za novinke v ligi lep uspeh.

Poleg ekipnih tekmovanj so dekleta tekmovala tudi na območnih tekmovanjih posameznic in parov, kjer je največji uspeh dosegla Stanka Stiplovšek, ki se je leta 1990 uvrstila v finale republiškega prvenstva za posameznice. Ni pa bil to edini uspeh, saj so se litijske kegljavke v nastopih posameznic in parov uspele še nekajkrat uvrstiti v finale območnega prvenstva zasavsko-posavske regije.

Zdaj treningi niso več samo rekreacijskega značaja, saj se z načrtno vadbo ukvarja kar dvanajst deklet. Vse so izredno marljive in prizadevne, k dobrim uspehom pa brez dvoma prispeva tudi polna pomoč in podpora vodstva KK Litija.

Kegljavke upajo, da bo tako tudi v prihodnje, saj je njihova zavzetost za marljivo delo velika, obeti za uspeh pa tudi niso majhni.

J.P.

Smelt Olimpija v Litiji

Izgradnjo nove športne dvorane v Litiji so počastili tudi igralci Smelta Olimpije iz Ljubljane. Ekipa je prišla v Litijo v popolni postavi. Za Litijo sta kot gosta nastopala Primož Bačar ter domačin (ki igra za Ljubljance) Dušan Hauptman.

V zanimivi in borbeni tekmi so zmagali gostje iz Ljubljane, kar je tudi normalno, saj je Smelt Olimpija evropski klub z dvema reprezentantom (Čurčič, Zdovec) in celo vrsto zelo dobrih igralcev. Domačini pa so ob pomoči Hauptmana in Bačarja pokazali, da znajo igrati košarko. Prireditvi si je ogledalo okoli 500 gledalcev. Sodnika tekme sta bila Lindič iz Ljubljane in Godec iz Litije. Rezultat je bil 92 : 138 za Smelt Olimpijo, polčas 39 : 69.

Ob tej priložnosti so se domači košarkarji spomnili tudi na pokojnega igralca Marka Jesenška iz Litije, ki je nekaj sezon nastopal za ekipo Olimpije.

Pozdravni govor je imel župan občine Litija in član Upravnega odbora KK Litija Miro Kaplja. Na kratko je opisal zgodovino košarke v Litiji. Klub deluje že 38 let in je eden starejših klubov v Sloveniji.

Glavni sponzor prireditve je bila Kmetijska zadruga Litija, ki je v svoji novi restavraciji Valvasor pripravila tudi večerjo za obe ekipi. Tovarna Usnja Šmartno pri Litiji je poklonila tri usnjene jopiče reprezentantom Zdovcu in Čurčiču ter domačinu Hauptmanu. Presad Gabrovka pa je za vse igralce pripravila darila (sokove). Pri prireditvi sta kot sponzorja sodelovala še Kovina iz Šmartna in gostilna Kovač iz Litije.

Omeniti moramo še, da so v odmoru predstavili košarkaško šolo Jureta Zdovca, ki bo letos začela delovati v Umagu. Pri organizaciji te šole pa sodeluje tudi trener Safič Smajo iz Litije.

Karolina Šušteršič

VABILO

ŠD PRESAD iz Gabrovke, vabi vse ljubitelje rekreativnega teka, da se udeležijo že 13. spominskega »Teka na Petelinjek«, ki ga organizator prireja vsako leto v počastitev krajevnega praznika. Tek bo v soboto, 27. aprila 1991.

Tekmovalci bodo tekli v naslednjih kategorijah:

- pionirke – 1 km
- mlajši pionirji – 1 km
- pionirji – 2 km
- članice in starejše članice – 6,5 km
- člani, starejši člani in veterani – 11 km

Proga je ista kot prejšnja leta, poteka pa deloma po cesti (1,5 km) večji del pa po kolovoznih poteh. Po težavnosti sodi proga med lažje, saj na progi ni nobenega večjega vzpona, tako da je primerna predvsem širšemu krogu rekreativcev, seveda pa tudi vsem ostalim tekmovalcem, ki se pripravljajo za Partizanski marš.

Start teka bo za vse kategorije ob 10. uri.

Prijave sprejema organizator na samem startu teka, prijavnina znaša 50 din, za pionirje in pionirke brezplačno.

Informacije tel. 061/871-041, tov. Medved Igor.

Tek velja tudi za občinsko lovoriko »ZDRAVO«

GLASILO OBČANOV

Ustanoviteljica: Skupščina občine Litija. Predsednik časopisnega sveta: Mirko Kaplja. Ureja uredniški odbor: Mija Bernik, Stane Črne, Vera Dušak, Lojze Erjavac, Vida Klemenčič, Simona Frankl, Anuška Potisek, Irena Prašnikar, Iva Slabe in Boris Žužek (glavni in odgovorni urednik). Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Tisk: Aleksander Jovanovič, Litija. Izdajatelj: Prelest d.o.o. Ljubljana, Titova 37. Naslov uredništva: Skupščina občine Litija, Jerebova 14, za Glasilo občanov. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo. Časopis prejema vsa gospodinjstva brezplačno na dom.

POPRAVKI

V tretji številki Glasila občanov so se nam vrinile naslednje napake:

1. Na 6. strani je v članku Šola v naravi – korak naprej ali nazaj? zapisano, da se je letošnje šole v naravi od 68 petošolcev udeležilo le 23 učencev, pravilno pa je 32 učencev.
2. Na 8. strani sta pod naslovom Mama dve kitici pesmi; prvo je napisal Tone Pavček, drugo pa Barbara Renčof.
3. Na 11. strani sta pod člankom Stare obrti v Šmartnem tudi dve fotografiji; le-ti sta delo Janeza Kobala in ne K. Šušteršič, kot piše.
4. Na 17. strani je avtor obeh humoresk Nenad Niko Zupanič in ne Zupančič.

Za vse napake se prizadetim opravičujemo.

Uredništvo

Tehnična trgovina

IZLAKAR

Staretov trg 23

tel.: 881-390

Obveščamo cenjene stranke, da bo poleg sedanje izbire v trgovini tudi prodaja Candy strojev in vodovodni material vseh vrst.

Odprto vsak dan od 8. do 12. in od 16. do 18. ure.

KAMNOSEŠTVO DEŽELAK VLADIMIR

Litija, Prisojna 6, tel.: 061/881-688

izdeluje:

stopnice, balkonske obloge, police, nagrobne spomenike. Opravlja razna kamnoseška dela.

Vse izdelke iz opravila prilagodimo vašim željam in potrebam!

Hitro in kvalitetno.